

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

RADIO MARYJA
KATOLICKI GŁOS W TWOIM DOMU

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

5-11 grudnia 2024 r., nr 1337

W. Tomaszewski: Komisja Europejska nie widzi rzeczywistych problemów ludzi

Na sesji plenarnej w Strasburgu Parlament Europejski zatwierdził Komisję Europejską pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen. Za składem Komisji zagłosowało 370 europosłów, 282 było przeciw, 36 wstrzymało się.

Głosowanie skomentował poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski. Lider AWPL-ZChR zagłosował przeciw Komisji Ursuli von der Leyen, ponieważ jej działania w ostatnich latach, jak też zapowiedzi zmian gospodarczych i społecznych na przyszłość, nie służą dobru mieszkańców Europy i europejskiej gospodarki.

– Europa potrzebuje pozytywnych zmian, niestety, Ursula von der Leyen ich nie gwarantuje. Zapowiedziana kontynuacja dotychczasowej polityki jest szkodliwa dla zwykłych obywateli Unii i Litwy. W dziedzinie gospodarki Europa stała się niekonkurencyjna, a winę za to ponosi Komisja Europejska i wprowadzony przez nią unijny system handlu uprawnieniami do emisji CO², czyli tzw. ETS, który jest przejawem utopijnego projektu walki z klimatem. Wpływa to na drastyczny wzrost cen energii elektrycznej i paliw, a to bezpośrednio przekłada się negatywnie na całą gospodarkę. Ponadto

przyczynia się to do ubożenia społeczeństwa i ubóstwa energetycznego, którego ofiarą pada większość mieszkańców Unii Europejskiej, a zwłaszcza nowych państw z Europy Środkowo - Wschodniej, w tym Litwy. Według Eurostatu ponad 9 procent populacji krajów członkowskich nie będzie w stanie utrzymać odpowiedniego ciepła w swoich domach i mieszkaniach. Jeśli przełożymy to na liczby bezwzględne, to ta trudna sytuacja dotyczy aż 42 milionów ludzi. Jest to sytuacja niedopuszczalna w Europie XXI wieku. Ponadto przemysł europejski, zwłaszcza przemysł ciężki, stracił swoją konkurencyjność na rynkach światowych, kopalnie są zamykane, co powoduje zmniejszenie miejsc pracy.

Kolejnym powodem, dla którego zagłosowałem „przeciw” jest niszczenie europejskiego rolnictwa poprzez tzw. koszty klimatyczne, które nie sprzyjają produkcji taniej żywności i sprawiają, że rolnictwo

Dokończenie na s. 2

Nowe informacje w sprawie ekshumacji na Wołyniu

FOT. SEBASTIAN INDRAMSZ

Ukraina i Polska pracują nad utworzeniem grupy roboczej ds. rozwiązywania problemów historycznych – oświadczył Wasyl Bodnar, ambasador Ukrainy w Polsce.

Według dyplomaty, przyszła dwustronna grupa robocza do spraw „rozstrzygnięcia kwestii problematycznych w sferze historycznej” będzie działać pod patronatem ministerstw kultury obu krajów. – Pracujemy nad

porządkiem obrad i chcemy, aby ta grupa spotkała się jak najszybciej – powiedział Bodnar agencji Ukrinform.

Ambasador zapowiedział także spotkanie szefów resortów kultury

Dokończenie na s. 6

Konkurs poezji religijnej „Maryjo, wstawiaj się za nami”

W miłej i ciepłej atmosferze

W Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, 22 listopada odbył się Rejonowy Konkurs Poezji Religijnej „Maryjo, wstawiaj się za nami”.

Do konkursu przystąpiło 26 uczniów, w dwóch kategoriach wiekowych, którzy przepięknie wyrecytowali utwory poetyckie poświęcone NMP.

Na początku, dyrektorka gimnazjum Renata Barusewicz serdecznie przywitała wszystkich uczestników konkursu, życząc uczestnikom powodzenia i udanej recytacji. Następnie z wyrazami zachwytu i podziękowań do młodzieży zwróciły się – Janina Klimaszewska – zastępca kierownika Wydziału Oświaty Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz Iwona Geben – kierowniczka Centrum Katechetycznego Archidiecezji Wileńskiej.

Dokończenie na s. 7

FOT. ARCHIWUM

Maksyma tygodnia:

„Nie idź tam, gdzie prowadzi ścieżka. Idź tam, gdzie jej nie ma i pozostaw swój ślad”.

Ralph Waldo Emerson

Niebowskazy

A JEDNAK

Wydawało się że nie zawsze
do samego końca
że nigdy już

bo przecież ważna sprawa
jeśli miłość – to nie stąd dotąd

a przyszła jedna chwila
taka sobie nijaka
wywróciło się wszystko
o nic

Ks. Jan Twardowski

Mirosław Gajewski – laureatem nagrody „Semper Fidelis”

Wyróżnienie dla prawych i uczciwych

Mirosław Gajewski – historyk, muzealnik, starosta gminy Zujuny w rejonie wileńskim – znalazł się w piątce laureatów tegorocznej nagrody „Semper Fidelis”, przyznawanej przez Instytut Pamięci Narodowej nagrody za prowadzenie działalności na rzecz upamiętniania dziedzictwa Kresów Wschodnich.

Uroczysta gala wręczenia nagród IPN „Semper Fidelis” odbyła się na Zamku Królewskim w Warszawie. – Naszym obowiązkiem jest pamiętać o przodkach, którzy wnieśli wkład w rozwój polskiej kultury, ale też nagradzać osoby, które o to dziedzictwo dbają. Semper Fidelis to dewiza, która przyświeca wszystkim tym, którzy są prawi i uczciwi. Państwo pozostają wierni temu przesłaniu, niosąc pamięć o dawnych pokoleniach i o dorobku polskich Kresów Wschodnich – powiedział podczas uroczystej gali zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

Przypomniał, że po roku 1945 pamięć o Kresach Wschodnich miała ulec wymazaniu, jednak osoby, które opuściły tamte obszary i zasiedliły Polskę, przeniósł tę pamięć i kultywowały ją, aby dać wyraz swojemu umiłowaniu dla miejsc, z których pochodzili oraz dla grobów swoich przodków.

Laureaci VI edycji nagrody Semper Fidelis:

Halina Kistacz

Olena Udovenko

Tadeusz Marcinkowski – nagroda post mortem

Mirosław Gajewski

Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie

Marta Axentowicz-Bohosiewicz – wyróżnienie.

Mirosław Gajewski – historyk, muzealnik, starosta gminy Zujuny w rejonie wileńskim na Litwie. W swoich badaniach koncentruje się na tematyce Wileńszczyzny, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Armii Krajowej na jej terenie. Urodził się w Wilnie w rodzinie pielęgnującej polskie zwyczaje i tradycje, co stało się źródłem jego zainteresowań w późniejszych latach.

Ukończył znaną Szkołę Średnią

nr 5 w Wilnie na Antokolu (obecnie Gimnazjum Inżynieryjne im. Joachima Lelewela). Studiował historię oraz administrację publiczną. Jest

autorem kilkudziesięciu artykułów w polskojęzycznej prasie wileńskiej, a także dwóch monografii: „Nasze podwileńskie Ojczyzny” (2002) oraz „Historie z okolic Wilna” (2008).

Dzięki prowadzonym badaniom w terenie Mirosław Gajewski zlokalizował nieznanne groby żołnierzy Armii Krajowej, głównie na obszarze gminy bujwidzkiej w rejonie wileńskim. Z własnych środków oraz przy wsparciu Związku Polaków na Litwie doprowadził do wykonania dwóch kamiennych nagrobków dla żołnierzy AK: Mikołaja Suchodolskiego na cmentarzu parafialnym w Bujwidzach oraz dla nieznanego żołnierza ps. „Kurier” na cmentarzu we wsi Świętniki. Ponadto staraniem laureata ustawiono symboliczny krzyż dla żołnierza AK Feliksa Bułto na cmentarzu parafialnym w Balinogrodzie oraz tablicę pamiątkową dla żołnierza AK Edmunda Sienkiewicza na cmentarzu w Bujwidzach.

Mirosław Gajewski jest jednym z organizatorów corocznych obchodów rocznicy bitwy pod Krawczunami. Jako pracownik Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny zapoczątkował tradycję regularnego odwiedzania grobów żołnierzy AK na cmentarzach Wileńszczyzny. Aktywnie angażuje się także w inne przedsięwzięcia organizowane przez polską społeczność na Litwie. Od 2013 r. Mirosław Gajewski stoi na czele urzędu podwileńskiej gminy Zujuny.

Na uroczystości obecni byli m.in. doradca Prezydenta RP dr Barbara Fedyszak-Radziejowska, zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą prof. Piotr Gliński oraz Jan Dziędziczak, przewodniczący i przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Maciej Świrski oraz dr Agnieszka Glapiak, ambasador Republiki Estońskiej Miko Haljas, przedstawiciele Wojska Polskiego, urzędów państwowych, instytucji nauki i kultury, duchowieństwa, weteranów i przedstawiciele organizacji kombatanckich i środowisk patriotycznych.

Galę zwińczył koncert złożony z trzech utworów w wykonaniu śpiewaka Damiana Wilmy i pianistki Karoliny Tańskiej.

Nagroda „Semper Fidelis” została ustanowiona w 2019 roku. Honorowe wyróżnienie IPN otrzymują corocznie osoby, instytucje i organizacje społeczne za szczególnie aktywny udział w upamiętnianiu dziedzictwa polskich Kresów Wschodnich na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, których działalność publiczna pozostaje zbieżna z ustawowymi celami IPN. Kapituła w każdym roku ma również możliwość przyznania jednej nagrody post mortem. Laureatów wyłania Kapituła Nagrody, na czele której stoi prezes IPN.

Nagroda ma także walor edukacyjny. Pomoże w rozpowszechnianiu wiedzy na temat tego, co Polska straciła po 1945 r. A straciła wiele. Na Kresach pozostały relikwie dawnej Rzeczypospolitej – to źródło naszej tożsamości, tradycji, kultury. Wszyscy, którzy poświęcają się ratowaniu tych pamiątek, przywracaniu i utrwalaniu pamięci o historii tych ziem, zasługują na szczególne uznanie i wdzięczność obecnych i przyszłych pokoleń Polaków.

Wśród laureatów poprzednich edycji są również Polacy i organizacja społeczna z Wilna – śp. Alwida Antonina Bajor, Waldemar Szełkowski, Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą.

Na podst. IPN, inf. wł.

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Projekt dla młodych rodzin, głównie dla przyszłych ojców

W Trokach już pół roku jest realizowany projekt „Działajmy razem”, skierowany do młodych rodzin, oczekujących dziecka oraz dla rodzin

wychowujących dzieci do 3 lat. Projekt oferuje zajęcia, indywidualne konsultacje specjalistów, innowacyjne nauczanie, praktyczne seminaria. Pomagają one dla przyszłych ojców nabyć praktyczne umiejętności w pielęgnowaniu dziecka. W ramach projektu odbywały się zajęcia pt. „Cierpliwe łzy”, podczas których mieli możliwość praktycznie doświadczyć co to jest ciąża, poczuć ją fizycznie, uczyli się też opieki nad maleństwem, m.in. jak uspokoić płaczące dziecko.

Projekt jest finansowany przez Ministerstwo Pracy i Opieki Socjalnej wspólnie z Służbą Pedagogiczno-Psychologiczną, administracją samorządu rejonu trockiego.

Spotkanie z rolnikami

27 listopada w siedzibie samorządu rejonu trockiego odbyło się spotkanie władz z rolnikami. Omówiono sprawy aktualne dla rolników, m.in. akty prawne regulujące działalność gospodarczą. Rozmawiano też o możliwościach współpracy rolników z Trockim Centrum Informacji Turystycznej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Litewskiej Rolnej Służby Konsultacyjnej.

Zapalenie światełek na choince w Landwarowie

6 grudnia przy Centrum Kultury w Landwarowie o godz. 19.00 odbędzie się uroczystość zapalenia światełek na choince. Zostanie zaprezentowany spektakl dla dzieci i z koncertem wystąpi piosenkarka Monique z grupą. Będzie też czynny kiermasz. Organizatorem imprezy jest Landwarowskie Centrum Kultury, sponsorami – samorząd rejonu trockiego, ZSA „Nemuno Banga”.

Jubileusz ks. A. Gaidukevičiausa

24 listopada proboszcz parafii pw. śś. Apostołów Filipa i Jakuba w Hanuszyszkach obchodził jubileusz 50-lecia Urodzin i 20-lecia kapłaństwa. Z tej okazji dostojnego Jubilata w kościele powinszowali mer i wicemer rejonu trockiego, posłanka Edita Rudilienė. Gratulowali mu także kapłani i wierni z diecezji kowieńskiej, koszedarskiej i telszajskiej.

Wieczór pieśni adwentowych

3 grudnia w Centrum Kultury i Sztuki w Trokach odbył się wieczór pieśni adwentowych pt. „Za lasem, lasem światełko płonie”. Wystąpił zespół folklorystyczny „Srauna” pod kierownictwem Akvilė Rubikienė. O litewskich tradycjach adwentowych opowiedziała etnolog, etnomuzikolog, specjalistka Litewskiego Centrum Kultury Asta Valiukevičienė.

Zajęcia edukacyjne i film kulinarny w Szyrwintach

11 grudnia w Centrum Kultury w Szyrwintach odbędą się zajęcia edukacyjne z produkcji mydła pt. „Zapach Bożego Narodzenia”. Zajęcia będzie prowadzić Mindaugas Mikutėnas, który zapozna z historią produkcji mydła, technologiami z XIX w., będzie uczył jak zrobić mydło w warunkach domowych. Cena biletu – 8 euro.

12 grudnia w Centrum Kultury w Szyrwintach odbędzie się pokaz litewskiego filmu kulinarnego „Gardutė”. Jest to historia dwóch przyjaciółek: pełnej entuzjazmu dziewczyny ze wsi Saulė i skromnej młodej matki Anny, które pracują kucharkami w kowieńskiej stołówce „Gardutė”. Warto zauważyć, że wśród plejady aktorów litewskich w tym filmie gra Agnieszka Rawdo, znana w Wilnie i na Wileńszczyźnie z różnych ról w spektaklach wystawianych przez Polskie Studio Teatralne.

Renifer Niko w Podbrodziu

12 grudnia w Centrum Kultury w Podbrodziu odbędzie się pokaz fińsko-niemiecko-irlandzko-duńskiego filmu animacyjnego „Renifer Niko i zaginione sanie Mikołaja”. Renifer Niko wspólnie ze swoim tatą będzie mógł latać w elitarniej Powietrznej Eskadrze Świętego Mikołaja. Wkrótce okazuje się, że jest jeszcze jedna kandydatka na jego miejsce – zawiadająca reniferką Stella, która również przyczyni się do rozdawania prezentów na Boże Narodzenie...

Jan Lewicki

W. Tomaszewski: Komisja Europejska nie widzi rzeczywistych problemów ludzi

Dokończenie ze s. 1 staje się coraz mniej optymalne. Wzrasta natomiast zagrażający naszym rolnikom import towarów rolnych spoza Unii, zwłaszcza z Ameryki Południowej. Dodatkowo utrzymywany jest niesprawiedliwy i dyskryminujący rolników z nowej Unii system dopłat bezpośrednich. Tworzy to podział państwa pierwszej i drugiej kategorii. Przeciwno takiej polityce od dawna protestują i strajkują rolnicy w całej Europie.

Argumentem przeciw Komisji Ursuli von der Leyen jest również wymuszanie na mieszkańcach Unii transformacji energetycznej,

która ma się opierać w przyszłości wyłącznie na energii elektrycznej, głównie ze źródeł odnawialnych, co w naszym klimacie jest trudne do zrealizowania i obciążone jest bardzo wysokimi kosztami, które muszą ponosić zwykli ludzie. Zmuszanie do wymiany np. kotłów na paliwa stałe i instalowanie do roku 2035 wyłącznie pieców elektrycznych w domach pod groźbą kar finansowych ogranicza wolność obywatelską i prowadzi wprost do ubożenia gospodarstw domowych, bo skąd ludzie mają brać środki na tak drogie inwestycje? Dopłaty unijne są niewystarczające, a samorząd

dów nie stać na masowe dotacje.

Ponadto w sferze wartości obecna Komisja i jej szefowa promuje ideologię gender, która nie sprzyja polityce prorodzinnej i wprowadza deprawację dzieci w szkołach, jest też niezgodna z chrześcijańskim światem wartości, który zbudował cywilizację europejską. Europa potrzebuje zmian na lepsze, ale program Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen nie gwarantuje tego i w ogóle Komisja nie widzi rzeczywistych problemów ludzi. Myśląc więc o przyszłości i dobru ludzi zagłosowałem przeciw – powiedział europoseł Waldemar Tomaszewski.

„Mutti” Merkel albo „królowa Europy” bez szat

Angela Merkel przez ponad 16 lat pełniła urząd kanclerski w swym kraju, kreując w tym czasie nie tylko niemiecką politykę, ale też w stopniu znaczącym politykę całej Unii Europejskiej jako państwo o „największej gospodarce” w Europie. Za długie lata swych rządów doczekała się nawet „Mutti”, jak Niemcy pieszczotliwie nazywali swą kanclerz, miana „królowej Europy”. My zaś ostatnio doczekaliśmy się książki autobiograficznej pod tytułem „Freedom” („Wolność”), jaką po trzech latach od odejścia na polityczną emeryturę wydała Merkel przy współudziale swej powierniczki Beate Baumann.

700-stronicowy wolumen – to zarys całej ery w europejskiej polityce, jakiej była świadkiem bądź kreowała sama główna bohaterka książki. Przyszła kanclerz Niemiec przeszła długą drogę polityczną od córki ewangelickiego pastora w byłej NRD, która udzielała się jako aktywistka w młodzieżówce komunistycznej partii Ericha Honeckera, poprzez karierę w chadeckiej partii CDU, do jakiej przystąpiła Merkel po zjednoczeniu Niemiec, i kończąc na wieńczącym jej karierę długotrwałym pełnieniu funkcji szefowej niemieckiego rządu. Na tym ostatnim etapie należała do głównych architektów polityki europejskiej, była też zaangażowanym twórcą tzw. liberalnej demokracji, co to miała być wykwinem, najwyższym i najbardziej doskonałym osiągnięciem ludzkości. W rzeczywistości „demokracja przymiotnikowa”, jak to trafnie ujął były minister spraw zagranicznych Polski Witold Waszczykowski, przerosła w głównego wroga demokracji, którą zapamiętane zwalcza od środka.

Na początku książki Merkel krótko nawiązuje do swych polskich korzeni pisząc, że jej dziadek Ludwik Kazimierzak urodził się w Poznaniu. Potem jednak wyemigrował do Berlina, gdzie się zniemczył zmieniając nazwisko na Kasner. Ludwik Kasner zmarł w roku 1959. „Nie mam o nim żadnych osobistych wspomnień”, sucho i lakonicznie zamyka temat swego polskiego pochodzenia niemiecka kanclerz. Ponadto już w przedmowie zapowiada, że w książce rozliczy się ze swych politycznych decyzji, które miały często ogromny wpływ i, niestety, czasami katastrofalny na sprawy całej Europy. Mam tutaj na myśli chociażby decyzję o budowie Nord Stream po dnie Morza Bałtyckiego tak, by ominąć kraje tranzytowe jak Polskę czy Litwę chociażby, albo słynne Herzlich Willkommen dla wszystkich nielegalnych migrantów,

jakich niemiecka kanclerz zaprosiła do Europy i Niemiec, byle tylko tam dotarli. Takim arbitralnym zaproszeniem uruchomiła największą wędrowną ludów od czasów II wojny światowej, a może nawet od upadku Cesarstwa Rzymskiego (czas pokaże). Skutkiem nierozważnej, by nie powiedzieć awanturniczej decyzji „królowej Europy”, stał się zamęt i chaos na Starym Kontynencie tudzież dramatyczny spadek poczucia bezpieczeństwa wśród jego miejscowych mieszkańców. Merkel wcale się nie rozliczyła w swej autobiografii, jak zapowiedziała, z tych strategicznie błędnych decyzji. Kierując się raczej zasadą brytyjskiej rodziny królewskiej „Nigdy się nie tłumacz, nigdy się nie uskarżaj” – broni swych katastrofalnych dla Europy geopolitycznych decyzji twierdząc, że albo były słuszne, albo że nie dało się inaczej.

Tymczasem Radosław Sikorski, szef polskiej dyplomacji, umowę o budowie Nord Stream porównał nawet swego czasu do Paktu Ribbentrop-Mołotow tyle że w gospodarczym zakresie, tak miała niszczyć skutki dla Europy. Merkel zaś stać było w tym temacie jedynie na lakoniczne i przekłamane tłumaczenie. Jak tłumaczy się w „Wolności”, aby zablokować inwestycję, należałoby uruchomić procedury na szczeblu unijnym. Sęk (albo sedno kłamstwa, jak ktoś woli) w tym, że na „szczeblu unijnym” wówczas decyzyjną była – jakby to bracia Litwini powiedzieli – „statitine” Merkel czyli Niemka Ursula von der Leyen, była minister obrony w jej rządzie. Wystarczyło więc jej mrugnąć dwa razy okiem, a inwestycja byłaby zablokowana. Śmieszne więc jest tłumaczenie, że jedna Niemka nie mogła powstrzymać innej od współpracy z Putinem. Współpraca obiecywała kokosy dla niemieckiej gospodarki w postaci taniego gazu i to było powodem niemożności jej powstrzymania. Gaz ów potem Niemcy zamierzali też zyskiem odsprzedawać dla innych europejskich państw pilnie bacząc, czy są one dostatecznie uległe wobec aspiracji Berlina „wzięcia większej odpowiedzialności” za losy Europy, do której to odpowiedzialności Niemcy już dojrzały. Czyli – jak nie muszą tłumaczyć – chodziłoby o budowę superpaństwa europejskiego pod berłem niemieckim ... w dłoniach Frau Merkel.

Na oczy niemiecka kanclerz przejrzała dopiero, gdy Władimir Władimirowicz anektował Krym i zajął Donbas. Merkel w swej książce ofuknęła imperialistę za to, że jest on „łamaczem zasad” i „musi być powstrzymany”. Wcześniej zaś, czyli do roku 2014, „królowa Europy” krytykowała raczej postawę krajów ze wschodniej flanki kontynentu, bo przestrzegały przed rewanżyzmem Kremla. Wtedy Merkel jednak wszystkim objaśniała, że Putin przecież tylko chciał „odepchnąć zwycięstwo USA w zimnej wojnie”.

W swej autobiograficznej książce dzieli się też osobistymi spostrzeżeniami z relacji z innymi przywódcami

jej epoki. Wspomina w tym kontekście również polskich polityków jak Donalda Tuska („historyka z Gdańska”), braci Lecha i Jarosława Kaczyńskich, Mateusza Morawieckiego oraz Lecha Wałęsę. Tego ostatniego przy okazji obchodów 20-lecia upadku Muru Berlińskiego, do czego pośrednio przywódca „Solidarności” przyłożył rękę. Natomiast Donalda Trumpa Merkel wspomina źle, bo podczas ich pierwszego oficjalnego spotkania amerykański prezydent nie chciał jej podać ręki. O Putinie też nie ma dobrych wspomnień. Tłumaczy się, że współpracowała z nim z przymusu. Od siebie dodajmy, bo taki był gospodarczy i strategiczny interes Niemiec. Podsumowując swe 16-letnie rządy dywaguje – czy sprawiedliwym byłoby obarczać ją za wszystkie błędy liberalnej demokracji, której matkowała? No, jasne, że nie sprawiedliwe. Miała przecież wielu klakierów, to fakt, sojuszników politycznych, równie gorliwie promujących najwspanialszy ustrój, na jaki stać ludzkość. Nazwiska ich są znane. Również z Litwy tych, co się dzielnie trzymali spódnicy niemieckiej kanclerz, nie bacząc nawet na interes swego kraju. Nie zmienia to jednak faktu, że „zasługi” „królowej Europy” w tym dziele są szczególnie chociażby z racji na to, że reprezentowała najsilniejszy gospodarczo kraj Starego Kontynentu.

„Królowa Europy” przez ponad półtora dekady swych rządów niewątpliwie odcisnęła znaczący ślad na losach Starego Kontynentu. I nie jest to, niestety, ślad twórczy, umacniający Europę politycznie i gospodarczo, jednoczący ją. Raczej wręcz przeciwnie. Gdy pod koniec lat 70. zeszłego stulecia rządy w Wielkiej Brytanii przejmowała Margaret Thatcher, dla porównania, Anglię nazywano „chorym człowiekiem Europy”. Kraj ten bowiem nękał kryzys gospodarczy, bezrobocie, strajki górników, których branża w owe czasy upadała. Na dodatek złego zęby też od zewnątrz szczyrzył sowiecki komunizm. Długoletnie rządy „Żelaznej Damy” zakończyły się uzdrowieniem „chorego człowieka” (choć po bolesnej kuracji), uratowaniem resztek Imperium (błyskawiczna zwycięska wojna o Falklandy) oraz wydatnym przyczynieniem się do pokonania „Imperium Zła”, czyli Związku Sowieckiego. Merkel gospodarkę niemiecką wprowadziła na mylny tor, flirtując z Putinem, promując ideologię klimatyzmu (aktualny jej głęboki kryzys jest tego skutkiem), podzieliła Europę stawiając na niemiecki egoizm, wydatnie tym samym przyczyniła się do wybuchu wojny w Europie. Milionowe rzesze „biednych ludzi” z Afryki i Azji na ulicach europejskich miast – to też jest jej „zasługa”. Jej mentor polityczny Helmut Kohl ponoć miał zdolność do „szczerego przyjęcia ostatecznej odpowiedzialności politycznej”. „Ostateczna odpowiedzialność polityczna” Merkel za Europę czyni ją jej „królową” tyle że bez szat...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Sejm uchylił immunitet posłowi Remigijusowi Žemaitaitisowi

We wtorek Sejm przychylił się do wniosku prokurator generalnej Nidy Grusnkienė i uchylił immunitet posłowi, przewodniczącemu partii „Nemuno Aušra” Remigijusowi Žemaitaitisowi. Za uchyleniem immunitetu posła głosowało 101 posłów, nikt nie był przeciw i nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu nie wzięli udziału przedstawiciele sejmowej frakcji „Nemuno Aušra”. Remigijus Žemaitaitis, oskarżony o nawoływanie do nienawiści wobec Żydów, powiedział, że zgodził się na to, aby immunitet został mu uchyłony w trybie uproszczonym. Podczas posiedzenia w Sejmie zaznaczył, że nie zgadza się z stawianymi mu zarzutami i nazwał to sprawą polityczną. Polityk zapewniał, że nigdy nie obraził osoby narodowości żydowskiej.

Rząd Litwy podpisał umowę z niemieckim koncernem Rheinmetall

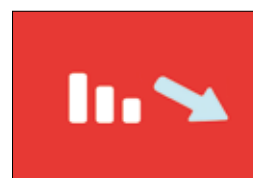
Przedstawiciele rządu podpisały umowy z niemieckim gigantem przemysłowym Rheinmetall, dotyczące dzierżawy gruntów oraz zakupu amunicji 155 mm. Niemiecki potentat przemysłowy planuje budowę fabryki na Litwie, która ma rozpocząć działalność w 2026 roku. Nowa inwestycja, której wartość szacowana jest na 180 mln euro, ma stworzyć ok. 150 miejsc pracy. Nowy zakład ma mieć powierzchnię około 340 hektarów na terenie specjalnej strefy, która ma pozwolić na przyspieszenie budowy i uruchomienia zakładu. To istotny krok w kierunku wzmocnienia obronności Litwy, który może wpłynąć na rozwój współpracy militarnej z Niemcami i poprawę zdolności obronnych Litwy.

Przedstawiciele władz Gruzji nie przyjadą na Litwę

Litwa zakazała wjazdu do kraju przedstawicielom władz Gruzji, w tym miliarderoi, założycielowi rządzącej partii Gruzji Marzenie Bidzinie Iwaniszwilemu – poinformował szef MSZ Gabrielius Landsbergis. Na opublikowanej przez ministra liście objętych restrykcjami znaleźli się też minister spraw wewnętrznych Wachtang Gomelauri, jego zastępcy: Szalwa Bedoidze, Joseb Czeldidze, Aleksandr Darachwelidze i Giorgi Butchuzi; dowódca Sił Specjalnych Zwiad Charaziszwili, jego zastępcy: Miler Lagazauri i Mirza Kezewadze oraz dyrektor Departamentu Policji Patrolowej Wadza Siradze oraz szef Policji Kryminalnej Teimuraz Kupatadze. W niedzielę Litwa, Łotwa i Estonia ogłosiły, że wspólnie nałożą sankcje na osoby odpowiedzialne za brutalne tłumienie antyrządowych protestów w Gruzji.

Spadek popularności socjaldemokratów

Po wyborach parlamentarnych na Litwie odnotowano znaczny spadek pozytywnej oceny liderki Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej (LSDP), Vilijai Blinkevičiūtė. Wyniki najnowszego sondażu pokazują, że doszło do istotnych przetasowań w rankingach popularności polityków i partii politycznych. Na popularności znacznie straciła liderka socjaldemokratów Vilijai Blinkevičiūtė, która po wyborach parlamentarnych zlamiała obietnicę objęcia stanowiska premiera. W listopadzie jej działalność pozytywnie oceniło tylko 33 proc. respondentów, podczas gdy jeszcze we wrześniu wskaźnik ten wynosił 47,7 proc. Negatywną opinię o liderce socjaldemokratów wyraziło natomiast 52,8 proc. badanych. Straty odnotowali również socjaldemokraci, którzy, co prawda, zostali liderami rankingu popularności wśród partii politycznych, ale z mniejszym poporcem.

Oddział AWPL-ZChR miasta Wilna świętował swoje 30-lecie

Jesteśmy w dobrej kondycji i mamy perspektywy na przyszłość

W sobotę, 16 listopada, w Domu Kultury Polskiej w Wilnie Oddział Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin miasta Wilna świętował swoje 30-lecie. Prezes oddziału Wanda Krawczonok podziękowała wszystkim zebranych, a następnie minutą ciszy uczczono pamięć i oddano hołd członkom ugrupowania, którzy odeszli do Domu Pana. Imiona, nazwiska 72 osób i koła, do których należały, zostały przypomniane zebranych oraz wyświetlone na ekranie.

Jubileuszowe świętowanie odbyło się w wesołej, rodzinnej atmosferze zjednoczonej wspólnoty

Jesteśmy w dobrej kondycji i mamy perspektywy na przyszłość

„Dzisiejsza uroczystość jest ważnym wydarzeniem, trudno sobie wyobrazić, że ten czas tak szybko ucieka, ale ten uciekający czas ma w sobie bardzo dużo ważnych wydarzeń, bardzo wiele przedsięwzięć, pracy, sukcesów jak też określonych niepowodzeń i trudności. Musimy dziękować Stwórcy, że mamy organizację, że zachowaliśmy ją, że ona świętuje jubileusz 30-lecia, jest w dobrej kondycji oraz mamy perspektywy na przyszłość.” – mówił podczas uroczystości przewodniczący AWPL-ZChR, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski.

„Oddział miasta Wilna jest naszym kluczowym, podstawowym oddziałem – wiadomo stolica państwa,

tu mieszka najwięcej naszych potencjalnych wyborców. Oddział ten może się szczycić wieloma osiągnięciami” – powiedział. W 1995 roku AWPL zdobyła 11 mandatów w mieście Wilnie. „To był ogromny sukces, udało się bardzo dobry program przedstawić. Później w każdej kadencji mieliśmy swoich radnych” – dodał. Przypominając historię udziału AWPL w radzie stołecznej podkreślił, że partia miała i stanowisko wicemercerów, wiceszefa administracji, a przedstawiciele miejskiego oddziału AWPL zajmowali także inne ważne stanowiska, jak np. stanowisko wiceministrów oświaty i kultury.

Europoseł zaakcentował, że w 2016 roku nastąpił ważny dla partii moment tzn. została podjęta decyzja o poszerzeniu i uzupełnieniu nazwy partii o człon Związek

Chrześcijańskich Rodzin. „Odtąd nie jest to partia stricte polska, jest to Związek Chrześcijańskich Rodzin. Są też z nami na jubileuszu przedstawiciele białoruskiej, rosyjskiej, tatarskiej i litewskiej wspólnoty: Romualda Poszewiecka, Dmitrij Ikonikow, Alik Jakubowski, Dalia Gaurytė” – mówił.

Przez 30 lat utrzymaliśmy kierunek ideowy

„Rozumiemy, że w tym wszystkim co robimy, co będziemy robić, co będą robić nasi następcy najważniejsza jest nasza wiara, która jest mocno wpisana w nasze działania. Bez Stwórcy, bez poparcia dobrych Aniołów, które się nami opiekują, niemożliwe byłoby to wszystko zrobić przez 30 lat”

„Najważniejsze, czego dzisiaj pragnę, to podziękować wszystkim naszym członkom, jak też wszystkim naszym wyborcom. Naszym największym bogactwem są oddani naszej sprawie ludzie. Nisko się kląnam, dziękuję i proszę w swoich kołach przekazać podziękowania dla wszystkich. Niech żyje AWPL-ZChR, niech żyje nasza Ojczyzna-Wileńszczyzna!” – powiedział na zakończenie W. Tomaszewski, entuzjastycznie oklaskiwany przez zebranych.

Jesteście źródłem, które promieniuje patriotyzmem

„Witam wszystkich tu zebranych – jesteście źródłem, które promieniuje polskością i miłością do naszej

Ziemi Wileńskiej” – przywitał się z wszystkimi zebranymi Czesław Olszewski, wybrany do Sejmu RL z okręgu Wilno-Południe, co można określić mianem historycznego zwycięstwa AWPL-ZChR w jednym z okręgów wyborczych stolicy. Poseł dziękował wszystkim ludziom, którzy stanęli na jego drodze i wyciągnęli pomocną dłoń, podziękował także swojej rodzinie. „A najbardziej chcę podziękować Panu Bogu, że dał nam takiego lidera – Waldemara Tomaszewskiego” – mówił. „Musimy trwać w patriotyzmie, polskości i musimy trzymać się chrześcijańskich tradycji, bo jesteśmy chrześcijanami” – zaapelował. Na zakończenie dodał, że politycy muszą pamiętać, że są sługami ludzi i muszą służyć tak, by „nie było wstyd nam i Wam za te głosy, które na nas oddaliście. Życzę, żeby nasza partia trwała w polskości i patriotyzmie i byśmy zawsze trwali w wierze katolickiej”.

Wileńszczyzna stoi uczciwymi ludźmi

Michał Mackiewicz, wieloletni prezes Związku Polaków na Litwie, były poseł, jeden z założycieli AWPL mówił o nietatwej drodze jaką trzeba było przejść, drodze, która wymagała determinacji i siły, by dziś można było świętować ten piękny jubileusz. Wszystko to udało się dzięki ludziom. Wileńszczyzna stoi uczciwymi ludźmi, rośnie nam świadomość młodość, najważniejsze, by to wszystko, co zrobiliśmy przekazać w godne ręce” – mówił M. Mackiewicz.

Wspólna praca dała wiele sukcesów

„Działalność partyjną możemy porównać do działalności społecznej. Większość z Was działa społecznie, robi to w co wierzy – dbacie o zachowanie placówek oświatowych i tożsamości narodowej, robicie to, czego nauczyli Was wasi rodzice i co chcecie przekazać przyszłym pokoleniom. Ta nasza wspólna praca, przez te wszystkie lata dała nam wiele wspólnych sukcesów, bo i zachowane i wzmocnione szkoły” – mówiła podczas święta Edyta Tamošiūnaitė, wicemercer rejonu wileńskiego i kandydat w wyborach do Sejmu w okręgu Nowa Wilejka, która w drugiej rundzie otrzymała aż 46 proc. poparcia.

Podziękowania dla pierwszych założycieli koła oddziału

Podczas jubileuszu zastępowym członkom AWPL-ZChR wręczono podpisane przez przewodniczącego dyplomy uznania „za wieloletni osobisty udział w pracy w strukturach AWPL-ZChR dla dobra mieszkańców Wileńszczyzny”. „Dziś, oglądając się wstecz na pokonane razem trudności i przeszkody, z satysfakcją możemy cieszyć się tym, co udało się osiągnąć (...). Dziękujemy za zrozumienie wielkiej wagi, jakim jest społeczne zaangażowanie na rzecz mieszkańców Wileńszczyzny, za ofiarne poświęcenie dla niej własnego czasu i sił, za aktywną postawę i rzetelną pracę, która nadal będzie służyła przykładem młode-

Pamiątkowe zdjęcie jubileuszowe z liderem partii

mu pokoleniu” – możemy przeczytać w podziękowaniach.

Dyplomy zostały wręczone m.in. pierwszym prezesom kół oddziału m. Wilna z roku 1994: Edmundowi Szotowi, Fryderykowi Szturmowiczowi, Zofii Bartoszewicz i Piotrowi Kopaczowi.

30-lecie AWPL-ZChR m. Wilna uświetnił występ Bożeny Sokolińskiej-Krasitowej popularnej piosenkarki Wileńszczyzny, a jubileuszowe biesiadowanie Rodaków doczekało się prawie północy.

W drugiej połowie listopada odbyły się imprezy jubileuszowe także w poszczególnych kołach AWPL-ZChR rejonów sołecznickiego i wileńskiego: Koleśniki, Butrymańce, Dajnowa, Podborze, Sołeczники, Gierwiszki, Biała Waka, Dziewieniszki, Jaszuny, Grygajcie.

Na imprezę jubileuszową licznie zebrał się przedstawiciele 22 kół oddziału m. Wilna

ODESZLI DO PANA

członkowie kół AWPL oddziału m. Wilna

Koło „Znicz”

Nella Mongin
Stanisława Zawadzka
Brunon Tarczewski
Helena Żwańska
Roman Parylak
Stanisław Konstanty
Matuszewski
Janina Kerulienė
Teresa Milewska
Ryszard Kozłowski

Koło „Nowa Wilejka”

Antoni Witold Rakowski
Lucjan Rakowski
Jan Gilewski
Janina Gilewska
Andrzej Niemiec

Koło „im. Jana Czerskiego”

Edward Wołodkiewicz

Wiesław Tadeusz
Wołodkiewicz
Eleonora Pipińsz

Koło „Rodziny Kleczkowskich”

Alicja Pietrowicz
Tadeusz Kleczkowski
Alfred Michał Kleczkowski
Jadwiga Jackiewicz
Wojciech Zinkiewicz
Edward Jacewicz

Koło „Kalwaryjskie”

Kazimierz Charyton
Wincenty Suchowiej
Wiesław Jan Piątek
Stanisław Lipniewicz

Koło „Żyrmuńskie”

Halina Teresa Czerniawska
Stanisław Tuczowski

Jadwiga Tomaszewska
Sabina Judycka
Henryk Wróblewski

Koło „Grzegorzewo”

Jan Witowicz
Antoni Mielko
Czesława Biedulska
Józef Gierasimowicz

Koło

„im. A. Mickiewicza”
Romuald Woronowicz

Koło „Nowe Werki”

Maria Bartoszewicz
Paweł Danowski

Koło „Zaścianki”

Daniel Sobieski
Tekla Sobieska
Stanisław Mielko
Jadwiga Bordowska
Feliks Zacharewicz
Konstanty Zacharewicz

Koło „Markucie”

Regina Anastazowa
Włodzimierz Jankow
Witold Szytejko

Koło

„Nowoświeckie”
Wiesław Jankowicz
Zbysław Stempkowski
Jan Bartoszewicz
Aleksander Łukaszewicz
Krystyna Łukaszewicz
Aleksander Dzimira
Fabian Tadeusz
Stempkowski

Koło „Krawczuny”

Felicja Zenowicz
Henryk Wiszniewski
Sławomir Barawikow

Koło „Nowosiołki-Chazbiejewicze”

Gienadij Pogolskij
Sławij Ostaszewskij

Koło „Zgoda”

Wacława Romanowska
Regina Balukiewicz

Koło „Szeszkinia”

Kazimiera Stankiewicz
Czesław Wirszytło

Koło „Zameczek”

Donatana Szwabowicz

Koło „Śnipsiszki”

Izydor Kurkul
Bogusław Łysy

Koło „im Tadeusza Konwickiego”

Irena Kratkowska

Koło „Orzeł”

Stanisława Pawłowska
Ryszard Pawłowski

Koło „Litektra”

Jan Rynkiewicz

Zarys historyczny założenia i działalności AWPL-ZChR

Na początku roku 1994 na Litwie została przyjęta, głosami rządzących socjaldemokratów, ustawa o organizacjach społecznych, eliminując Związek Polaków na Litwie z uczestnictwa w wyborach. Zgodnie z ustawą wszystkie organizacje miały do końca roku przekształcić się w partie polityczne bądź pozostać organizacjami społecznymi. Do tego czasu, od roku 1989, Związek Polaków na Litwie był organizacją społeczno-polityczną, co dawało mu prawo uczestnictwa zarówno w życiu społecznym, jak i politycznym.

Natomiast w maju 1994 r. tegoż roku Sejm Litwy przyjął uchwałę, na mocy której prawo udziału w wyborach otrzymują wyłącznie partie i organizacje polityczne. Społeczność polska nieposiadająca własnej partii stanęła przed trudnym zadaniem – zachowania całości Związku i jednocześnie umożliwienia sobie udziału w życiu politycznym Litwy. Powołanie partii wymagało znacznego wysiłku organizacyjnego, m.in. przybycia na zjazd co najmniej 400 założycieli i to w środku lata. Nie było też pewności co do bezproblemowej rejestracji partii w Ministerstwie Sprawiedliwości.

W tej sytuacji Zarząd Główny ZPL zwołał 14 sierpnia V Nadzwyczajny Zjazd ZPL. Niedługo przed zwołaniem zjazdu powstała grupa inicjatywna powołania partii polskiej. W skład grupy wchodziło 15 osób, a koordynatorem grupy inicjatywnej był Waldemar Tomaszewski. Na zjeździe została przyjęta, jak się okazało, słuszna decyzja: przekształcenia ZPL w organizację społeczną oraz poparcie starań grupy inicjującej utworzenie partii powołanej pod nazwą Akcja Wyborcza Związku Polaków na Litwie. W ciągu dwóch tygodni przy aktywnej pracy struktur ZPL udało się zebrać 739 podpisów założycieli, przygotować program i statut przyszłej partii oraz przeprowadzić 28 sierpnia Zjazd Założycielski AWZPL. Wreszcie 23 października, po spełnieniu ultimatywnego żądania litewskiego Ministerstwa Sprawiedliwości usunięcia z nazwy wyrazu „Związek”, została zarejestrowana Akcja Wyborcza Polaków na Litwie.

Na zjeździe założycielskim w 1994 r. po odmowie kandydowania na prezesa partii przez Waldemara Tomaszewskiego i Fryderyka Szturmowicza w głosowaniu jawnym prezesem został Jan Sienkiewicz.

W roku 1999 na III Zjeździe AWPL zdecydowaną większością głosów – 68 do 19 w tajnym głosowaniu na stanowisko prezesa organizacji został wybrany Waldemar Tomaszewski. Na kolejnych zjazdach został on w tajnych głosowaniach ponownie wybrany na przewodniczącego.

AWPL realizowała założenia statutowe i programowe stając do wyborów różnego szczebla – od samorządowych poprzez parlamentarne aż do europejskich. Od roku 1995 aż do dziś AWPL zyskuje absolutną większość mandatów radnych w samorządach rejonu wileńskiego i sołecznickiego oraz zdobywa znaczące poparcie i mandaty radnych w mieście Wilnie, Wisagini, rejonach trockim, święciańskim, szyrwinckim. Od roku 1996 nieprzerwanie ma posłów w parlamencie litewskim, a w latach 2012-2020 – własny klub parlamentarny. Od 2009 roku w wyborach do Parlamentu Europejskiego zdobywa mandat europościa.

W ciągu całego okresu swego istnienia AWPL stoczyła wiele batalii w obronie interesów mniejszości polskiej i innych na Litwie, wiele z nich było zwycięskich.

Często organizowała wiece protestacyjne w obronie polskiej oświaty, języka i ziemi. Wspólnie ze Związkiem Polaków na Litwie i Stowarzyszeniem Szkół Polskich Macierz Szkolna przeprowadziła cały szereg akcji w obronie oświaty i praw mniejszości narodowych.

AWPL dba o rozwój polskich szkół na Wileńszczyźnie jak również o rozwój gospodarczy regionu. Dzięki wspólnym wysiłkom wszystkich polskich organizacji na przestrzeni minionych 30 lat polska społeczność na Litwie ma dzisiaj – w porównaniu z innymi społecznościami polskimi poza granicami Macierzy – najmocniejszą pozycję w świecie.

Na VIII zjeździe Akcji Wyborczej Polaków na Litwie 7 maja 2016 roku została podjęta decyzja o poszerzeniu i uzupełnieniu nazwy partii. 16 czerwca 2016 oficjalnie została zarejestrowana w Ministerstwie Sprawiedliwości. Od tego czasu partia nosi nazwę Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin i jest jedyną polską partią parlamentarną na świecie poza granicami Polski. Obecnie do AWPL-ZChR należy 2077 członków.

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYZNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemio,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Szanowni Czytelnicy!
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 5-11 grudnia 2024 r.

- 5 grudnia 1867 r. w Zułowie urodził się Józef Klemens Piłsudski, polityk, mąż stanu, współtwórca niepodległej Polski, Naczelnik Państwa, Marszałek Polski.
- 5 grudnia 1967 r. zmarła Helena Majewska, siostra zakonna ze Zgromadzenia Sióstr od Aniołów w Wilnie. Pochowana została na Cmentarzu Sołtaniszki. Obecnie toczy się jej proces beatyfikacyjny.
- 6 grudnia 1520 r. urodziła się w Wilnie Barbara Radziwiłłówna, druga żona króla Zygmunta Augusta, królowa Polski.
- 6 grudnia 1842 r. zmarł Józef Frank, profesor Uniwersytetu Wileńskiego, współzałożyciel Towarzystwa Lekarskiego oraz Instytutu Wakcyjnego w Wilnie.
- 7 grudnia 1863 r. zmarł w Wilnie Onufry Pietraszkiewicz, poeta, współzałożyciel i archiwista Towarzystwa Filomatów, przyjaciel Adama Mickiewicza i Ignacego Domeyki. Pochowany został na Cmentarzu na Rossie.
- 7 grudnia 1922 r. biskup wileński Jerzy Matulewicz ogłosił dekret o utworzeniu nowej parafii na Wileńszczyźnie z ośrodkiem w Jęczmieniskach.
- Nocą z 6 na 7 grudnia 1944 r. oddział AK pod dowództwem por. Jana Borysewicza ps. „Kryśia” rozbił sowiecki areszt NKWD w Ejszyszkach, uwolnił 34 więźniów.
- 7 grudnia 2016 r. zmarł Jan Mincewicz, nauczyciel, zasłużony działacz na rzecz kultury polskiej na Litwie, założyciel i wieloletni kierownik Reprezentacyjnego Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna”, poseł na Sejm RL, wicemer rejonu wileńskiego, członek komisji katechetycznej Archidiecezji Wileńskiej.
- 8 grudnia 1857 r. urodził się w Oszmianie Czesław Janowski, poeta, krytyk, publicysta, historyk. Redagował wileński „Głos Polski”.
- 8 grudnia 1864 r. urodził się Aleksander Meysztowicz, działacz społeczny, prezes Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej, minister sprawiedliwości, prezes Wileńskiego Banku Rolnego, tajny szambelan papieski.
- 10 grudnia 1870 r. w Bohdanowie k. Wołożyna urodził się Ferdynand Ruszczyk, malarz, grafik, rysownik, scenograf, pedagog, dziekan Wydziału Sztuk Pięknych USB.

Józef Piłsudski –
współorganizator państwa polskiego

Józef Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 roku w Zułowie na dzisiejszej Litwie w rodzinie szlacheckiej. Po maturze rozpoczął studia medyczne na Uniwersytecie w Charkowie. 22 marca 1887 r. Józef Piłsudski został aresztowany pod zarzutem udziału w zamachu na cara Aleksandra III Romanowa, został zesłany na Syberię, skąd powrócił po pięciu latach. Działał w Polskiej Partii Socjalistycznej, był współzałożycielem jej odłamu – PPS-Frakcji Rewolucyjnej. Redagował nielegalne pismo „Robotnik”. W ostatnich dniach czerwca 1908 r. we Lwowie z inicjatywy Piłsudskiego powstał konspiracyjny Związek Walki Czynnej, kierowany przez Kazimierza Sosnkowskiego – wówczas instruktora Organizacji Bojowej PPS. Był organizatorem Związków Strzeleckich, utworzył także Legiony Polskie w zaborze austriackim. Dowódca Pierwszej Brygady Legionów.

W początkowych dniach I wojny światowej podjął nieudaną próbę wzniecenia powstania narodowego na obszarze zaboru rosyjskiego. Od 1914 do 1917 roku – główny Komendant Polskiej Organizacji Wojskowej. W 1917 r. został szefem Departamentu Wojskowego Tymczasowej

Rady Stanu. Następnie aresztowany i osadzony w niemieckiej twierdzy w Magdeburgu, co wzmocniło jego renomę jako bojownika o niepodle-

głość polski. Uwolniony w początku listopada 1918 roku przybył do Warszawy i 22 dnia miesiąca przyjął stanowisko tymczasowego Naczelnika Państwa. Przed rozpoczęciem ofensywy na Kijów mianowany Marszałkiem Polski. 16 sierpnia 1920 roku wyprowadził decydujący manewr

oskrzydający znad Wieprza, który przesądził o zwycięstwie wojska polskiego w Bitwie Warszawskiej.

Po uchwaleniu konstytucji marcowej, znacząco ograniczającej rolę głowy państwa, zrezygnował z ubiegania się o urząd prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Po zamordowaniu pierwszego prezydenta Gabriela Narutowicza wycofał się z życia publicznego. Zrzekł się wszelkich funkcji państwowych i osiadł w dworcu w Sulejówku. W 1926 roku przeprowadził wojskowy zamach stanu, przejmując realną władzę w państwie. Od 28 sierpnia 1926 r. był Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych i potencjalnym Naczelnym Wodzem w wypadku wojny, miał również stanowisko ministra spraw wojskowych.

Zbudował skupione wokół siebie środowisko tak zwanej Sanacji i uzależnił od siebie zarówno parlament, jak i prezydenta, na którego wyznaczył profesora chemii, Ignacego Mościckiego.. Marszałek Józef Piłsudski zmarł 12 maja 1935 roku. Spoczął na Wawelu. Po roku jego serce wraz z ciałem jego Matki Marii z Billewiczów Piłsudskiej zostało uroczystie złożone na wileńskiej Rossie.

3. spotkanie w ramach projektu „Kowalczuki wczoraj i dziś – polskie ślady w historii wsi”

Inspirująca wystawa

29 listopada w Filii Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego w Kowalczukach odbyło się trzecie wydarzenie w ramach projektu „Kowalczuki wczoraj i dziś – polskie ślady w historii wsi”.

Spotkanie zgromadziło mieszkańców i sympatyków tej miejscowości, stając się kolejną okazją do wspólnego odkrywania jej bogatej historii oraz pielęgnowania polskiego dziedzictwa kulturowego. Wydarzenie rozpoczęło się od uroczystego otwarcia wystawy starych zdjęć zatytułowanej „Dawne Kowalczuki w obiektywie”. Zaprezentowano

fotografie ukazujące życie polskich rodzin mieszkających w Kowalczukach na przestrzeni lat. Wystawa wzbudziła wiele emocji i zachęciła uczestników do dzielenia się osobistymi wspomnieniami oraz ciekawymi opowieściami. Ekspozycja pozostanie dostępna w bibliotece do zakończenia projektu, a następnie zostanie przeniesiona do budynku gminy w Kowalczukach, aby dalej cieszyć lokalną społeczność.

Kolejnym punktem programu było spotkanie z Bernadettą Mikulewicz – rodowitą mieszkanką Kowalczuk i wieloletnią nauczycielką. Pani Bernadetta z ogromnym zaangażowaniem opowiadała o czasach

swojego dzieciństwa, ukazując życie wsi w pierwszej połowie XX wieku. Zebrani dowiedzieli się, że pierwotnie Kowalczuki zamieszkiwali głównie Polacy i Żydzi, a nauka w szkole odbywała się w języku polskim. Po wojnie, wraz z napływem ludności rosyjskojęzycznej, wprowadzono nauczanie również w języku rosyjskim. Mimo to, miejscowi Polacy nieprzerwanie dążyli do zachowania swojej tożsamości, posyłając dzieci do szkół z polskim językiem nauczania.

Spotkanie wzbogaciło wspomnienia innych mieszkańców, którzy

podzielili się mniej znanymi faktami o historii Kowalczuk. Takie rozmowy stanowiły doskonałą okazję do zgłębiania wiedzy o polskiej kulturze i tradycjach przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Na zakończenie wydarzenia goście otrzymali drobne

upominki, wykonano pamiątkowe zdjęcia, a uczestnicy zostali zaproszeni na wspólny poczęstunek.

Projekt realizowany jest dzięki wsparciu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego, finansowanemu przez Ministra Edukacji Narodowej.

Wyjazd dzieci i młodzieży szkolnej ze Starych Trok do Warszawy

Hołd patronowi szkoły

W dniach 21-24 listopada br. uczniowie Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach mieli niezapomnianą wycieczkę do stolicy Polski – Warszawy.

Pobył został dofinansowany ze środków Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie. Podczas pobytu w Polsce mieliśmy okazję zwiedzić wiele interesujących i wspaniałych miejsc.

Zwiedzanie stolicy rozpoczęliśmy od Centrum Nauki Kopernik, które jest jednym z największych w Europie. Tu każdy mógł się przekonać jak funkcjonuje otaczający nas świat oraz poszerzyć swoją wiedzę w dziedzinach takich jak chemia, biologia, astronomia, fizyka, czy robotyka. W Teatrze Wysokich Napięć obejrzelśmy spektakl z prądem w roli głównej oraz zaskakujące pokazy naukowe. Zabawa i masa eksperymentów w Centrum Nauki Kopernik dostarczyła wielu emocji i

wrażeń. Po południu udaliśmy się na cmentarz na Starych Powązkach, by uczcić 15. rocznicę śmierci Patrona szkoły prof. Andrzeja Stelmachowskiego. Oddaliśmy hołd naszemu Patronowi, zapaliliśmy znicze, złożyliśmy wieniec oraz odmówiliśmy modlitwę „Anioł Pański”. Po tym pełnym wrażeń i emocji dniu udaliśmy się na odpoczynek do Domu Polonii w Pułtusk, gdzie mieliśmy zapewnione posiłki i noclegi.

Drugi dzień naszego pobytu w Warszawie również był udany. W ramach akcji „Darmowy listopad” zwiedziliśmy Zamek Królewski, a mianowicie Galerię im. Lanckorońskich, która mieści się na parterze. Podziwialiśmy zbiory europejskiego malarstwa, rzeźby oraz sztuki zdobniczej. Po zwiedzeniu Zamku ruszyliśmy na Krakowskie Przedmieście, by odwiedzić Dom Polonii imienia Andrzeja Stelmachowskiego, założyciela i pierwszego prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Kolejnym punktem naszego zwiedzania było Muzeum Powstania Warszawskiego. Tuż przy wejściu słyszeliśmy przejmujący odgłos bijącego serca Warszawy – 63 razy na minutę, czyli tyle, ile dni trwały walki powstańcze – i dźwięki bombardowania miasta. Ekspozycje Muzeum pozwoliły przedstawić sobie życie codzienne powstańców i zwykłych warszawiaków, grozę walk, umundurowanie, broń, fotografie, wygląd kanałów, którymi mieliśmy możliwość przejść wewnątrz. Wizyta w muzeum pozostawiła niezatarte wrażenie.

W dniu powrotu na Litwę, nieplanowanie, ale z chęcią i zainteresowaniem, zwiedziliśmy piękne miasteczko, w którym mieszkaliśmy. O bogatej historii Pułtuszka świadczą wiele cennych zabytków. W Pułtusk znajduje się najdłuższy, brukowany rynek w Europie (400 metrów długości). Na środku rynku znajduje się Ratusz. Na krańcach – z

jednej strony mieści się Dom Polonii – dawny zamek biskupów płockich, zaś z drugiej kolegiata Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny ze słynnym sklepieniem pułtuskim. Całość rynku otaczają kamieniczki z XVIII i XIX w. Na jednej z kamienic (Rynek 29), wisi tablica informująca, iż w 1806 r. mieszkał w niej przez kilka dni słynny lokator – Napoleon.

Projekt „Pamiętamy o Patronie”, według relacji uczniów, był bardzo

udany. Pobyt w Warszawie dostarczył wielu pozytywnych wrażeń i przeżyć. Były to wartościowe lekcje, wpływające na wzbogacenie wiedzy historycznej o tradycji i kulturze polskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych uczniów.

Elwira Lavrukaitienė,
koordynatorka projektu,
wicedyrektorka Szkoły Podstawowej
im. Andrzeja Stelmachowskiego
w Starych Trokach

W miłej i ciepłej atmosferze

Dokończenie ze s. 1

Konkurs oceniało zacne jury, do którego zostali powołani proboszcz parafii św. Jana w Ławaryszkach Bernardas Augaitis, Iwona Geben, Danuta Czerniawska, nauczycielka metodyk jęz. polskiego, Filii Szkoły-Centrum Wielofunkcyjnego w Mościskach Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, Julia Agafonowa, starsza nauczycielka jęz. polskiego Gimnazjum w Mickunach, Regina Wilkin, starsza nauczycielka języka litewskiego i literatury z Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach.

Konkurs przebiegał w miłej i ciepłej atmosferze. Laureaci konkursu, uczestnicy i nauczyciele, którzy przygotowali uczniów do konkursu, zostali nagrodzeni podziękowaniami, dyplomami i prezentami ufundowanymi przez Wydział Oświaty Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, Centrum Katechetyczne Archidiecezji Wileńskiej, probosz-

cza parafii św. Jana w Ławaryszkach Bernardasa Augaitisa.

Komisja przyznała następujące nagrody i wyróżnienia:

klasy 2-4:

I miejsce – Aurelija Korwiel, Szkoła Podstawowa w Szumsku, naucz. Romualda Łapszewicz

II miejsce – Edwin Szabłowski, Gimnazjum w Mickunach, naucz. Romualda Łapszewicz

III miejsce – Mateusz Wyszymirski, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie, naucz. Nijola Afonina

Wyróżnienie:

Uljana Sidorowa, Szkoła Podstawowa w Szumsku, naucz. Halina Miłto.

klasy 5-8:

I miejsce – Damian Mazaito, Szkoła Podstawowa im. Czesława

Miłosza w Pakieniu, naucz. Romualda Łapszewicz

II miejsce – Mateusz Wotejko, Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie, naucz. Andżela Lazarenko

III miejsce – Ewelina Naturje-wa, Filia Szkoły-Centrum Wielofunkcyjnego w Mościskach Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, naucz. Anna Gulbicka

Wyróżnienie:

Wiktoria Poczeko, Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalczukach, naucz. Lilia Spiridowicz Karolina Lukoitytė, Szkoła Podstawowa „Saulėtekio” w Bezdanych, naucz. Grażina Gricevičienė.

Anna Gulbicka,
nauczycielka religii Gimnazjum
im. S. Batorego w Ławaryszkach
Fot. Anna Gulbicka

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym sześćdziesiątym pierwszym wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangeli. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,
5 grudnia 2024**

Mt 7, 21. 24-27

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Nie każdy, kto mówi do Mnie: «Panie! Panie!», wejdzie do królestwa niebieskiego, lecz tylko ten, kto pełni wolę mojego Ojca, który jest w niebie. Każdy, kto słucha tych moich słów i wprowadza je w czyn, jest podobny do człowieka rozsądnego, który zbudował dom na skale. Spadł ulewny deszcz, wezbrały rzeki, zerwały się silne wiatry i uderzyły w ten dom. Ale on nie runął, bo zbudowany był na skale. Każdy, kto słucha tych moich słów, ale nie wprowadza ich w czyn, podobny jest do człowieka głupiego, który dom zbudował na piasku. Spadł ulewny deszcz, wezbrały rzeki, zerwały się silne wiatry i uderzyły w ten dom, a on się zawalił. A upadek jego był wielki”.

NA CZYM OPIERAM SWOJE ŻYCIE?

Nie wystarczy słuchać słowa Bożego, trzeba nim żyć. Jeśli tylko słuchamy, to tak jakbyśmy mieli najlepsze ziarno na zasiew, które jednak spoczywa w worku, bez szans na plony. W przypowieści Jezus przedstawił dwa domy. Obydwa doświadczyły tych samych przeciwności: deszczu, powodzi, wichru. Jeden ocalał, a drugi upadł, bo wszystko zależy od fundamentu. Drażnienie w skale wiele kosztuje, jednak nadaje stabilność i bezpieczeństwo budowli wzniesionej na takim fundamencie. Jeśli nasze życie ma fundament w słowie Bożym, możemy przetrwać każdą nawałnicę. Do Boga zatem zbliża nas nie tyle mówienie: „Panie, Panie”, ile spełnianie woli Ojca.

Jezu, proszę Cię, ucz mnie każdego dnia czynić z woli Ojca sens i fundament mojego życia.

**Piątek,
6 grudnia 2024
Św. Mikołaja, biskupa,
wspomnienie**

Mt 9, 27-31

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Gdy Jezus odchodził z Kafarnaum, poszli za Nim dwaj niewidomi i krzyknęli: „Zmiłuj się nad nami, Synu Dawida!”. Kiedy wszedł do domu, niewidomi podeszli do Jezusa, a On ich zapytał: „Czy wierzycie, że mogę to uczynić?”. Odpowiedzieli Mu: „Tak, Panie!”. Wtedy dotknął ich oczu i powiedział: „Niech się wam stanie według waszej wiary”. I odzyskali wzrok. A Jezus surowo im nakazał: „Pamiętajcie, żeby się o tym nikt nie dowiedział”. Oni jednak, skoro tylko wyszli, rozpowiadali o Nim po całej okolicy.

WIARA MIARĄ DARU

Jezus nie uzależnia cudu od swojej mocy, choć jako Bóg jest wszechmocny. Uzależnia realizację cudu od pragnienia i wiary człowieka. Niewidomi, nazywając Jezusa Synem Dawida, już wyznają wiarę w Niego jako oczekiwanego Mesjasza. Jezus jednak nie reaguje od razu, niewidomi przez jakiś czas idą za Nim, wołając. W ich położeniu było to bardzo trudne. Gdy wreszcie podchodzą do Jezusa, On pyta ich o wiarę. Co więcej, nie mówi „Przejrzyjcie... Niech zostanie wam przywrócony wzrok”, lecz „Niech wam się stanie według waszej wiary”. Wielka musiała być ich wiara, zdeterminowana i odważna, bo odzyskali wzrok.

Pragnę, Jezu, aby tegoroczny Adwent wzmocnił moją wiarę, tak abym mógł uczynić wszystko, co jest Twoją wolą wobec mnie.

**Sobota,
7 grudnia 2024
Św. Ambrożego, biskupa
i doktora Kościoła,
wspomnienie**

Mt 9, 35-10, 1. 5a. 6-8

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus obchodził wszystkie miasta i wsie. Nauczał w synagogach i głosił ewangelię o królestwie. Leczył także wszystkie choroby i dolegliwości. A widząc wielkie tłumy ludzi, litował się nad nimi, gdyż byli udręczeni i porzuceni jak owce, które nie mają pasterza. Wtedy powiedział do uczniów: „Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało. Proście więc Pana żniwa, aby wysłał robotników na swoje żniwo”. Przywołał dwunastu uczniów i dał im władzę nad duchami nieczystymi, aby mogli je wyrzucać i uzdrawiać wszystkie choroby oraz dolegliwości. Tych Dwunastu Jezus posłał i nakazał im: „Nie chodźcie do pogan i omijajcie miasta samarytańskie. Idźcie natomiast do zagubionych owiec z narodu izraelskiego. Idźcie i głoscie: Nadchodzi już królestwo niebieskie. Uzdrawiajcie chorych, wskrzeszajcie umarłych, oczyszczajcie trędowatych i wyrzucajcie demony. Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie”.

BYĆ ŚWIADKIEM KRÓLESTWA

W Adwencie oczekujemy na powtórne przyjście Chrystusa. I przyjdzie On jako Pan panów i Król królów, jako sprawiedliwy Sędzia. Jednak, jak mówi nam Ewangelia, zanim to nastąpi, Jezus przychodzi do nas jako miłosierny Zbawiciel. Nie tylko sam nawiedza nasze miasta i wsie, ale posyła też do nas swoich uczniów i apostołów. Na mocy chrztu św. także każdy z nas jest uczniem Jezusa. Świat, nasi bliscy, ludzie, których spotykamy, oczekują na nasze świadectwo wiary, nadziei i miłości. Darmo otrzymaliśmy, darmo dawajmy, z radością i entuzjazmem.

Jezu, pragnę, aby również moje świadectwo chrześcijańskiego życia mówiło innym o nadchodzącym królestwie niebieskim.

**Niedziela,
8 grudnia 2024
Niepokalane Poczęcie
Najświętszej Maryi Panny,
uroczystość**

Łk 1, 26-38

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

W szóstym miesiącu Bóg posłał anioła Gabriela do miasta galilejskiego, zwanego Nazaret, do dziewicy zaręczonej z mężczyzną o imieniu Józef, z rodu Dawida. Dziewicy było na imię Maryja. Anioł przyszedł do Niej i powiedział: „Raduj się, łaski pełna, Pan z Tobą”. Ona zmieszana się na te słowa i rozważała, co znaczy to pozdrowienie. Wtedy anioł powiedział do Niej: „Nie bój się, Maryjo, bo Bóg Cię obdarzył łaską. Oto poczniesz i urodzisz syna, i nadasz Mu imię Jezus. Będzie On wielki i zostanie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego ojca Dawida. Będzie królował nad domem Jakuba na wieki, a Jego

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

królestwo nie będzie miało końca". Wtedy Maryja zapytała anioła: „Jak się to stanie, skoro nie znam pożycia małżeńskiego?”. Anioł Jej odpowiedział: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i osłoni Cię moc Najwyższego; dlatego Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. Oto Twoja krewna Elżbieta pomimo starości poczęła syna i jest już w szóstym miesiącu, chociaż uważa się ją za nieplodną. Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego”. A Maryja tak odpowiedziała: „Jestem służebnicą Pana; niech mi się stanie według twego słowa”. Wtedy odszedł od Niej anioł.

„TAK”, KTÓRE ZMIENIŁO LOSY ŚWIATA

Anioł Gabriel, objawiając Maryi wolę Bożą, na początku Ją zaprasza: „Raduj się!”. Później nazywa Ją pełną łaski. To jest motyw radości Maryi. Gabriel obwieszcza Jej, kim jest w oczach Boga i co On dla Niej uczynił: wypełnił Ją całkowicie swoją łaską, miłością, upodobaniem. W Maryi wszystko jest łaską, wszystko jest z Boga. W Niej nie ma miejsca na grzech, dlatego nazywamy Ją Niepokalaną, czyli uwolnioną od skutków grzechu pierwotnego i nieskażoną żadną winą. Ta łaska jest dana Maryi, aby mogła stać się Matką Boga. Bóg obdarza Maryję pełnią wszelkich łask, zaprasza do przyjęcia daru Bożego macierzyństwa i czeka na Jej odpowiedź. Od decyzji tej młodej dziewczyny zależały losy całej ludzkości.

Jezu, dziękuję Ci za dar Twojej i naszej Matki, Maryi. Jej świętość wskazuje mi drogę ku Tobie.

**Poniedziałek,
9 grudnia 2024**

Św. Jana Diego Cuauhtlatoczin, wspomnienie

Łk 5, 17-26

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Pewnego dnia, gdy Jezus nauczał, siedzieli tam faryzeusze i znawcy Prawa, którzy przybyli ze wszystkich miejscowości Galilei, Judei i z Jeruzalem. I była w Nim moc Pańska, tak że mógł uzdrowić. A jacyś mężczyźni przynieśli na noszach człowieka, który był sparaliżowany. Chcieli go wnieść i położyć przed Nim. Ponieważ z powodu tłumy nie mogli go wnieść, weszli na taras domu i przez dach spuścili go na noszach do środka przed Jezusa. On, widząc ich wiarę, powiedział: „Człowieku, twoje grzechy zostały ci odpuszczone”. A nauczyciele Pisma i faryzeusze zaczęli się zastanawiać: „Kim On jest, skoro mówi bluźnierstwa? Kto może odpuszczać grzechy, jeśli nie sam Bóg?”. Jezus poznał ich myśli i powiedział do nich: „Nad czym się tak zastanawiacie w waszych sercach? Co jest łatwiej: powiedzieć: «Twoje grzechy zostały ci odpuszczone», czy też powiedzieć: «Wstań i chodź»? Abyście się jednak przekonali, że Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów – powiedział do człowieka sparaliżowanego – mówię ci, wstań! Weź swoje nosze i idź do domu!”. A on na ich oczach natychmiast wstał, wziął to, na czym leżał, i odszedł do domu, chwając Boga. Wszystkich ogarnęło zdumienie. Chwalili Boga i pełni bojaźni mówili: „Dzisiaj widzieliśmy niezwykłe rzeczy”.

NAJWIĘKSZE UZDROWIENIE

Największym nieszczęściem człowieka jest paraliż jego duszy, spowodowany przez grzech. Jezus nie przywrócił wzroku wszystkim niewidomym, nie uleczył wszystkich chorych, ale wszystkim podarował łaskę zbawienia. Jak jest ona ważna, ukazuje nam dzisiejsza Ewangelia. Jezus najpierw leczy duszę paralityka, a potem przywraca władzę jego ciału. Czyni to, widząc wiarę przyjaciół, którzy go przynieśli. Największym cudem jest więc uzdrowienie

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

wewnętrzne, duchowe, często niewidzialne dla oczu, lecz odczuwalne sercem.

Dziękuję Ci, Jezu, za te osoby, które na modlitwie przynoszą mnie do Ciebie, i za tych, których ja mogę do Ciebie przynosić.

**Wtorek,
10 grudnia 2024
Najświętszej Maryi Panny
Loretańskiej, wspomnienie**

Mt 18, 12-14

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Jak się wam wydaje? Jeśli ktoś ma sto owiec, a jedna z nich się zgubi, czy nie pozostawi w górach dziewięćdziesięciu dziewięciu i nie wyruszy na poszukiwanie zaginionej? Zapewniam was: Gdy ją znajdzie, ucieszy się nią bardziej niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu, które się nie zgubiły. Podobnie wasz Ojciec, który jest w niebie, nie chce, aby zaginął nawet jeden z tych najmniejszych”.

WIELKA DOBROĆ OJCA

Pan nie tylko dzieli z nami radość. Jest również wtedy, kiedy przeżywamy jakiś trudny moment, doświadczamy bólu, cierpienia czy pustki, kiedy wydaje się nam, że Bóg o nas zapomniał. Ale tak nie jest. Bóg zawsze jest przy nas. A kiedy się pogubimy, szuka nas. Raduje się, kiedy nas odnajduje. Bóg nigdy z nas nie rezygnuje. Każdy z nas jest najważniejszy w Jego oczach. Jezus pragnie, abyśmy doświadczali wielkiej dobroci Ojca. Zawsze walczy o nas. Jego miłość nas chroni od całkowitego zagubienia. Jest wierny każdemu z nas. W swojej dobroci Bóg nas dźwiga i niesie przez życie.

Boże, dobry Ojciec, dziękuję Ci za to, że zawsze mnie szukasz i przychodzisz z pomocą.

**Środa,
11 grudnia 2024
Św. Damazego I, papieża,
wspomnienie**

Mt 11, 28-30

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział: „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście. Ja dam wam wytchnienie. Weźcie na siebie moje jarzmo i ucicie się ode Mnie, że jestem łagodny i pokorny sercem. Znajdziecie ukojenie dla waszych dusz. Bo moje jarzmo jest łatwe do niesienia, a mój ciężar lekki”.

SIŁA MIŁOŚCI

„Moje jarzmo jest łatwe do niesienia, a mój ciężar lekki” – mówi Jezus. Jak to możliwe? To miłość największy ciężar czyni lżejszym, a gorycz osładza. Wszystko, co przeżywamy bez miłości, staje się dla nas obciążeniem i utrudnieniem. Co nie znaczy, że trwając przy Jezusie, już tego nie doświadczymy. To byłaby iluzja. Jednak z Jezusem, pozwalając, aby On wciąż nas odnawiał swoją miłością i uczestniczył w naszych zmaganiach i trudach, doświadczamy umocnienia i ukojenia. Będąc blisko Niego, możemy od Niego czerpać i uczyć się, jak pięknie i sensownie żyć.

Jezu, pragnę uczyć się od Ciebie siły pokory i łagodności, dzięki którym nie muszę traktować innych z góry, by poczuć się kimś ważnym.

Rośnie liczba patroli na granicy Kanady

Kanada zwiększy liczbę policyjnych patroli na granicy z USA. Kwestie bezpieczeństwa granicy zostały podniesione przez amerykańskiego prezydenta elekta Donalda Trumpa tydzień temu, kiedy zagroził Kanadzie i Meksykowi wyższymi cłami, jeśli kraje te nie zrobią więcej w kwestiach nielegalnej migracji oraz zahamowania przepływu narkotyków. Rząd Kanady podejmuje decyzje w związku m.in. z zagrożeniem, że nielegalni imigranci w USA będą próbowali przedostać się przez granicę z Kanadą. Prawie 9 tys. ładowej granicy Kanady z USA nie jest intensywnie strzeżone.

Islandia: misja utworzenia rządu

Kristrun Frostadottir, liderka socjaldemokratycznej partii Sojusz, która zwyciężyła w sobotnich wyborach parlamentarnych na Islandii, we wtorek otrzymała od prezydenta Halli Tomasdotira misję utworzenia rządu. Sojusz (w nowym parlamencie zdobył 15 mandatów) rozpocznie rozmowy o utworzeniu koalicji z liberalną partią Odrodzenie (11) oraz Partią Ludową (10). Priorytetem powinna być stabilność islandzkiej gospodarki po okresie wysokich stóp procentowych oraz inflacji.

Syria w coraz krwawszym konflikcie

Rośnie niepokój na Bliskim Wschodzie. Niespokojnie jest także w samej Syrii. W walkach rebeliantów z siłami rządowymi zginęło już ponad 500 osób. Rebelianci syryjskiej HTS i ich sojusznicy w zeszłym tygodniu zaatakowali terytoria kontrolowane przez reżim Baszszara al-Asada, który jest wspierany przez Rosję i Iran. Mieszkańcy Syrii w obliczu ponownej eskalacji wojny chcą opuścić swoje domy. To jednak bardzo ryzykowne. Eksperti nie mają złudzeń, iż Baszszar al-Asad podejmie próbę brutalnego stłumienia syryjskich rebeliantów. To najpoważniejsze starcia w Syrii od 2020 roku.

Finlandia: nagły protest na krajowych lotniskach

Na skutek nagłego protestu pracowników obsługi naziemnej portów lotniczych w Finlandii przekierowano loty ok. 4 tys. pasażerów. Całkowicie odwołano ok. 20 lotów. Pracownicy zrzeszeni w Związku Sektora Lotniczego (IUA) odeszli od stanowisk na około dwie godziny. Według narodowego przewoźnika skutki akcji mają „znaczący wpływ na transport lotniczy”.

Nowe informacje w sprawie ekshumacji na Wołyniu

Dokończenie ze s. 1 Ukrainy i Polski – Mykoły Toczycyckiego i Hanny Wróblewskiej, którzy wspólnie ustalą, gdzie i kiedy odbędzie się pierwsze spotkanie grupy.

Zdaniem Bodnara potrzebny jest „dialog na tematy drażliwe politycznie”, a także „upamiętnienie miejsc pamięci na Ukrainie i w Polsce” oraz „usprawnienie odpowiednich procedur”. Jak stwierdził, obecnie strony „skupiają się na kilku obiektach wspólnych działań”.

Ekshumacje na Wołyniu. Oświadczenie szefów MSZ Polski i Ukrainy

26 listopada po spotkaniu ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego z szefem ukraińskiej dyplomacji Andrijem Sybiham ogłoszono, że nie ma już „żadnych przeszkód” do przeprowadzenia ekshumacji ofiar rzezi wołyńskiej. O tym, że władze w Kijowie nie będą blokowały takich prac, poinformował również premier Donald Tusk.

„Ukraina nie będzie blokowała ekshumacji ofiar rzezi wołyńskiej. Nasi ministrowie przystępują do pracy nad konkretnymi. Mam nadzieję, że tym razem nie będzie już żadnych

przeszkód. To klucz do pełnego pojednania naszych narodów, tak potrzebnego w tym dramatycznym momencie naszej wspólnej historii” – napisał Tusk na platformie X.

We wspólnym oświadczeniu szefów polskiej i ukraińskiej dyplomacji napisano, że „w najbliższym czasie Rzeczpospolita Polska i Ukraina rozpoczną działalność wspólnej Grupy Roboczej pod auspicjami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwa Kultury i Strategicznych Komunikacji Ukrainy, w celu przeprowadzenia pracy merytorycznej i osiągnięcia porozumienia między stronami”.

Rzeź wołyńska

Według IPN zbrodnia wołyńska to antypolska czystka etniczna przeprowadzona przez nacjonalistów ukraińskich, mająca charakter ludobójstwa. Objęła nie tylko Wołyń, ale również województwa lwowskie, tarnopolskie i stanisławowskie – czyli Galicję Wschodnią, a nawet część województw graniczących z Wołyniem: Lubelszczyznę (od zachodu) i Polesia (od północy).

Czas trwania zbrodni wołyńskiej to lata 1943-1945. Sprawcy rzezi – Organizacja Nacjonalistów Ukraińskich frakcja Stepana Bandery (OUN-B) oraz jej zbrojne ramię Ukraińska Armia Powstańcza (UPA) – we własnych dokumentach planowały eksterminację ludności polskiej określali mianem „akcji antypolskiej”.

Punkt kulminacyjny rzezi wołyńskiej stanowiła tzw. krwawa niedziela, 11 lipca 1943 r., gdy oddziały UPA zaatakowały niemal 100 polskich miejscowości.

Nie jest znana dokładna liczba ofiar. Historycy szacują, że zginęło ok. 50-120 tys. Polaków i w odwecie 2-3 tys. Ukraińców.

Prokuratorzy pionu śledczego IPN prowadzą obecnie 32 śledztwa w sprawie zbrodni nacjonalistów ukraińskich na obywatelach polskich. Są one kwalifikowane jako zbrodnia ludobójstwa.

Uchwałą z dnia 22 lipca 2016 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił 11 lipca Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej.

DoRzeczy.pl

Międzyresortowy Zespół do spraw Polonii i Polaków za Granicą rozpoczął prace

O odbyło się pierwsze posiedzenie Międzyresortowego Zespołu do spraw Polonii i Polaków za Granicą, któremu przewodniczyła wiceminister spraw zagranicznych Henryka Mościcka-Dendys. Głównym tematem obrad było omówienie wieloletnich celów i założeń polityki polonijnej rządu.

Uczestnicy spotkania przedyskutowali konkretne propozycje działań i celów, które staną się elementem nowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030. Przyjęcie strategii zapowiedziano w swoim senackim wystąpieniu 30 października 2024 r. szef polskiej dyplomacji Radosław Sikorski.

– Chcemy zachęcić Polaków mieszkających za granicą nie tylko

do aktywnego działania w kręgach polonijnych, ale także do włączania się w życie publiczne kraju zamieszkania tak, aby stając się lokalnymi liderami stawali się też ambasadorami Polski i swoich środowisk – podkreśliła wiceminister, otwierając posiedzenie.

Uczestnicy zgodzili się, że jednym z priorytetów nowej strategii powinno być nauczanie języka polskiego, w tym jako języka obcego. Polityka polonijna rządu adresowana będzie do szerokiego grona odbiorców, w tym do nowych grup beneficjentów, takich jak młodzi Polacy rozpoczynający studia i karierę zawodową. Rozwijane będą programy w obszarze edukacji obywatelskiej. Organizowane będą staże zawodowe, a także podjęte zostaną działania zachęcające do

powrotów – czy to w celach edukacyjnych (studia wyższe), czy też zawodowych.

Podczas spotkania dyskutowano także o roli Polonii we wspieraniu ekspansji polskiego biznesu. Odrębnym wątkiem były kwestie wykluczenia i bezdomności w polskiej diasporze, zwłaszcza w takich krajach jak Niemcy czy Wielka Brytania. Członkowie Zespołu dokonali również podsumowania działań w zakresie wspierania Polonii i Polaków za granicą w mijającym roku.

Międzyresortowy Zespół ds. Polonii i Polaków za Granicą został ustanowiony Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 października 2024 r. W jego skład wchodzi przedstawiciele resortów oraz instytucji podejmujących działania wobec Polonii.

Po raz pierwszy kraj afrykański obejmuje przewodnictwo w G20

Republika Południowej Afryki od 1 grudnia przejmuje przywództwo w grupie G20; Johannesburg będzie jej przewodniczyć do końca 2025 r.

To pierwszy raz, kiedy przewodnictwo nad tą grupą trafia do Afryki, gdzie około 70 proc. populacji to osoby poniżej 30. roku życia. A według Organizacji Narodów Zjednoczonych liczba ta będzie nadal rosła do 2050 r.

Przed RPA prezydencja trafiała również do krajów z umownego Globalnego Południa; w mijającym roku sprawowała ją Brazylia, w 2023 r. Indie, a rok wcześniej Indonezja.

„Wykorzystamy ten moment, aby mocniej włączyć priorytety rozwojowe kontynentu afrykańskiego i Globalnego Południa do porządku obrad G20” – powiedział prezydent Republiki Południowej Afryki Cyril

Ramaphosa, przejmując przewodnictwo od prezydenta Brazylii Luiza Inacio Luli da Silvy. Zapowiedział, że tematami przewodnimi G20 dla RPA będą: solidarność, równość i zrównoważony rozwój.

G20 to obecnie 19 krajów, Unia Europejska oraz od września 2023 r. Unia Afrykańska. Członkowie tej grupy wytwarzają ponad 80 proc. światowego PKB i odpowiadają za 75 proc. światowego

Razem dla Polaków ze Wschodu

Ruszyła 24. Akcja „Razem dla Polaków ze Wschodu”. Dary zbierane są w województwie lubelskim. Przedsięwzięcie organizowane jest na terenie placówek oświatowych w powiatach: puławskim, ryckim, lubartowskim, kraśnickim i parczewskim, ale mile widziani są również darczyńcy indywidualni. Już po raz 24 organizowana jest pomoc dla polskich rodzin na Ukrainie. Dary będą zbierane w specjalnych punktach. Dary można składać do 8 grudnia 2024 roku.

Program „Czyste powietrze” zawieszony

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, bez wcześniejszych zapowiedzi, niespodziewanie zawiesił program „Czyste Powietrze”. Nie jest możliwe składowanie nowych wniosków o dofinansowanie na wymianę źródła ciepła czy ocieplenie budynku. NFOŚiGW chce zreformować program: ograniczyć nadużycia oraz przyspieszyć procedurę.

Warszawski transport miejski ze wsparciem unijnym

Warszawa inwestuje w zrównoważony transport miejski dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich. Dofinansowanie w wysokości ponad 2 mld zł umożliwi zakończenie budowy II linii metra na Bemowie oraz stworzenie nowoczesnej trasy tramwajowej do Wilanowa. Inwestycje te, realizowane w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, znacząco poprawią komunikację miejską i jakość życia mieszkańców stolicy.

Nowy terminal zbożowy ma być

Budowę nowego terminala zbożowego w Gdańsku, którego właścicielem ma być spółka kontrolowana przez Skarb Państwa, Tusk zapowiedział w poniedziałek. Terminal ma powstać do roku 2026 i kosztować ok. 0,5 mld zł. Terminal będzie w pełnej dyspozycji Portu Gdańskiego. Budowa terminala przyczyni się do zwiększenia zdolności przeładunkowych i przepustowości z 30 tys. ton do 150 tys. ton. Port w Gdańsku zainwestuje tu prawie 400 mln zł w rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej.

WIEM WIĘCEJ

Cztery świece adwentowe – co symbolizują?

Wieniec adwentowy posiada przedchrześcijańskie, skandynawskie korzenie. Został przyjęty przez kościoły luterzańskie i „ochrzczony” jako **adwentowy świecznik**. W wielu krajach wieniec adwentowy znajduje się nie tylko w kościołach, ale także w domach, gdzie każda rodzina zbiera się, aby wspólnie się modlić i przygotować do narodzin Zbawiciela. Na terenach Polski wieniec adwentowy pojawił się po I wojnie światowej.

Okrągły kształt wieńca adwentowego jest symbolem jedności i wieczności. Przypomina powtarzający się cykl pór roku i jest symbolem wieczności Boga i znakiem zwycięstwa Chrystusa.

Wiecznie **zielone gałązki** świerkowe lub sosnowe są symbolem wiecznego życia i znakiem nadziei: na świat ma przyjść Mesjasz, który pokona ciemność, zło i śmierć. Przypominają również wejście Jezusa do Jerozolimy, kiedy został przywitany zielonymi gałązkami i okrzyknięty Królem.

Czerwone wstążki zawiązywane na wieńcu symbolizują miłość Boga, która najpełniej objawia się w narodzeniu Syna Bożego, który stał się człowiekiem. Fioletowe wstążki są znakiem pokuty i nawrócenia w oczekiwaniu na przyjście Mesjasza.

Na wieńcu znaleźć się muszą również cztery świece – symbolizujące cztery tygodnie adwentu. Zapalamy je kolejno, odliczając czas do Bożego Narodzenia.

„**Świeca Proroka**” (Świeca Nadziei) – zapalana w I niedzielę adwentu, symbolizuje proroków, którzy zapowiedzieli przyjście Mesjasza.

„**Świeca Betlejem**” (Świeca Pokoju) – zapalana w II niedzielę adwentu na pamiątkę miejsca, w którym narodził się Zbawiciel.

„**Świeca Pasterzy**” (Świeca Radości) – zapalana w III niedzielę adwentu przypomina pasterzy, którzy jako pierwsi ujrzeli Jezusa i ogłosili światu „radosną nowinę”. Niedziela ta nosi nazwę *Gaudete* („Radujcie się”), dlatego świeca ma radosny, różowy kolor.

„**Świeca Aniołów**” (Świeca Miłości) – zapalana w IV niedzielę adwentu symbolizuje aniołów, którzy objawili się pasterzom w grocie betlejemskiej, ogłaszając im narodziny Dzieciątka Jezus.

A TO CIEKAWY...

A jak kiedyś przygotowywano się do świąt?

Pierwsze wzmianki o przygotowaniu chrześcijan do obchodu świąt Narodzenia Pańskiego pochodzą z 380 r. z Hiszpanii. Zgodnie z postanowieniami synodu w Saragossie wierni zachęcani byli do gorliwego gromadzenia się na modlitwie w kościołach od 17 grudnia do 6 stycznia, kiedy przypadała uroczystość Epifanii, kiedy świętowano jednocześnie cztery wydarzenia – narodzenie Jezusa, pokłon mędrców, chrzest Chrystusa w Jordanie i pierwszy cud w Kanie Galilejskiej, które obecnie rozłożone są w czasie.

W tradycji gallikańskiej adwent miał charakter pokutny i wiązał się z praktykami postnymi jak np. abstinencja.

W V w. Perpetuus, biskup Tours, wprowadził w Galii, począwszy od św. Marcina (11 listopada), do Narodzenia Pańskiego obowiązek postu w poniedziałki, środy i piątki.

Z kolei w Rzymie okres przygotowania do świąt Narodzenia Pańskiego został wprowadzony dopiero w drugiej połowie VI w. Adwent miał charakter liturgicznego przygotowania na radosne święta Narodzenia Pańskiego, ze śpiewem „Alleluja, te Deum laudamus”, z odpowiednim doborem czytań i formularzy, bez praktyk pokutnych.

Zalecenia liturgiczne dotyczące adwentu ujednolicił w VI w. papież Grzegorz Wielki. Od tego czasu adwent w Kościele katolickim trwa cztery niedziele i stał się okresem oczekiwania na uroczystość Bożego Narodzenia. W Polsce z homiliarzy wawelskich wynika, że w XII w. obchodzono 5 niedziel adwentowych.

Stronę przygotowała **Monika Urbanowicz**

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Bigos

Przynajmniej od 200 lat BIGOS to – ogólnie – „potrawa z duszonej kapusty i siekanego mięsa”. Oczywiście w różnych regionach Polski i w różnych domach przygotowuje się ją nieco inaczej, z takimi lub innymi dodatkami. Ale z perspektywy językowej okazuje się, że najważniejsze w bigosie jest właśnie to siekane mięso. Jeszcze w XVII w. bowiem rzeczownik BIGOS miał bardziej ogólne znaczenie „siekantina” – dlatego w pamiętnikach Jana Chryzostoma Paska, a i znacznie później, u Sienkiewicza, czytamy o tym, jak to jedni drugich mieli BIGOSOWAĆ, czyli „siekać na drobne kawałki” – oczywiście szablą lub pałaszem. Stąd też frazeologizm NAROBIC KOMUS BIGOSU „sprawić kłopot, narobić zamieszania” – ba, jeśli przeciwnik koniecznie chciał nas bigosować, to tym samym sprawiał nam niemały kłopot... Pochodzenie słowa jest niejasne: jedni (tak jak Brückner) widzą w nim germanizm (z dawnego nm. Beiguss „sos”), inni (jak Bańkowski) dopatrują się w nim wcześniejszego, romańskiego zapożyczenia (wł. bigutta „kociotek do gotowania rosółu”), które dotarło do polszczyzny w XVI w. albo za pośrednictwem niemieckim, albo bezpośrednio z włoskiego, razem z KAPUSTĄ (za takim pochodzeniem przemawiałoby utrwalone w tekstach z końca XVI w. znaczenie słowa BIGOS „zakrzepły na galarety wywar z siekanego mięsa”, co wskazywałoby na w miarę bliski związek znaczeniowy z wł. bigutta).

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1290

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 10 grudnia 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinés 50, p. 501

monety		park etnograficzny		klawiszowy instrument		strop drewniany		włogaczna namiastka	
		ucieki z wojska	obramowanie czapki		odurzenie alkoholowe				
	2					6			12
pejzaż						zdobycz			
pozorna śmierć						słowa do utworu			
niszczy go freon				pas na tałesie					
				ulubieniec osoby wpływowej					
	1								
dodatek do umowy			pisze o moralności				rozgrywany na boisku		można pędzić na jego złamanie
do wyrobu szyb			uniesienie						
talia					gust				
					tytuł władców perskich		8		
				znawca piękna kuźnia dla kowala					
					13				
przełożony płynie w żyłach				zwierzchnik juhasów		może być morską			część składowa jakiejś całości
		11							
groza, lęk		odmiana dyni							
		małe dziecko							
							zaleta		po faulu
rower do przewozu ludzi	dawna rozrywka		skrytka						
			zmiękcza wodę					4	
	9					oprawa lustra			
ostre zakończenie strzały radiolokator					stłup do cumowania				
złot czarownic						port nad Renem			5
			7						
					przyjęcie towarzyskie			10	

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie - myśl Pitagorasa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Rozwiązanie krzyżówki nr 1289. Anonim – wyraz bez twarzy.

Nagrodę wylosowała Ewa Krukowska z Ławaryszek.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvés pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

Pobyty uczniów z Wileńszczyzny w Zawoi

„W oczekiwaniu na Babiogórską jesień”

Podczas ferii jesiennych grupa brawurowych uczniów Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie, Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu oraz ich opiekunów gościła w Polsce, w niezwykle urokliwej Zawoi – najdłuższej i największej pod względem powierzchni wsi w Polsce, znajdującej się w województwie małopolskim, przy granicy ze Słowacją, u stóp malowniczej Babiej Góry. Wyjazd ten został organizowany w ramach projektu „Kolonie dla dzieci i młodzieży szkolnej „W oczekiwaniu na Babiogórską jesień”.

Celem tego wyjazdu było uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury i historii, oddanie hołdu wielkim Polakom, którzy swe życie i działalność poświęcili służbie Ojczyźnie i są wspaniałym wzorem patriotyzmu, wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej oraz kształtowanie u dzieci poczucia więzi z Macierzą.

Każdy dzień pobytu w Polsce był niezwykle nasycony. Młodzież nie miała czasu na nudę. Dni były przepełnione poznawaniem nowych miejsc i ludzi, doświadczaniem nowych emocji.

Jeden dzień młodzież spędziła w Energylandii – największym parku rozrywki w Polsce, który znajduje się w Zatorze. Pobyt w tym parku dostarczył dużo magicznych przeżyć i niezwykłych doznań. Tu do woli młodzież mogła korzystać ze wszelkich atrakcji i przeżyć niezapomnianą przygodę.

Ogromne wrażenie na wszystkich pozostawił wyjazd do Krakowa. Dawna stolica Polski i siedziba polskich królów urzekła wspaniałymi zabytkami z czasów królewskich. Piękne, stare zabytkowe mury, urokliwy rynek z niesamowitym klimatem starych kamieniczek i królujący nad nim Kościół Mariacki - to dopiero fragment tego wspaniałego miasta, który mogła poznać młodzież z Litwy. Nasi podróżnicy zwiedzili Katedrę Wawelską - najważniejszą nekropolię królewską w kraju, gdzie pochowano znakomitą większość królów Polski. Katedra przepełniona jest patriotyczno-religijnymi symbolami. Młodzież oddała hołd sławnym Polakom, których życie było powiązane z Litwą – Adamowi Mickiewiczowi, Juliuszowi Słowackiemu oraz Józefowi Piłsudskiemu, których groby znajdują się właśnie w podziemiach Katedry Wawelskiej. Mieli również okazję dotknąć Królewskiego Dzwona Zygmunta – jednego z najważniejszych symboli narodowych Polski, który bije w najważniejsze święta i uroczystości kościelne i narodowe. Młodzież zwiedziła Kościół na Skałce – Bazylikę św. Michała Archanioła i św. Stanisława Biskupa i Męczennika. Kościół ten jest panteonem narodowym, znajduje się tu bowiem Krypta Twórców Kultury Polskiej, w której pochowano wielu wybitnych Polaków: m.in. Jana Długosza, Teofila Lenartowicza, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Karola Szymanowskiego, Stanisława Wyspiańskiego i Czesława Miłosza.

Z Krakowa młodzież udała się

do Wadowic – rodzinnego miasta św. Jana Pawła II. Młodzież zwiedziła dom rodzinny papieża, gdzie obecnie mieści się muzeum. Mia-

Polce im. Stanisława Marusarza, czterokrotnego olimpijczyka, wice-mistrza z Lahti. Pod Wielką Krokwią co roku organizowany jest Puchar Świata w skokach narciarskich. A co roku w marcu dla dzieci organizowane są zawody o puchar Koziółka Matołka. Inicjatorem tych zawodów był Kornel Makuszyński pisarz, poeta dla dzieci napisał 52 książki, w tym pierwszy komiks w Polsce „Przygody Koziółka Matołka”. Następnie młodzież wyjechała kolejką

matem, a pogoda potrafi zmienić się w ciągu nie godzin czy dni, ale minut.... Wycieczkę z zawodowym przewodnikiem młodzież rozpoczęła na Przelęczy Krowiarki, gdzie pasmo Babiej Góry się rozpoczyna. Żeby dojść na szczyt – Diablak – pokonała kilka poziomów – czyli pięter roślinnych. Całą trasę nasi wycieczkowicze pokonali w dobrym tempie - od czasu do czasu poznając różne ciekawostki dotyczące Babiej Góry i Beskidów. Na samym

winach uznawanego za pierwsze polskie schronisko w Beskidach... Całą wyprawę zakończyła w Zawoi Markowej pokonując około 12 km drogi i różnicę wysokości na zejściu sięgającą 1100 m.

Oprócz wycieczek młodzież miała zajęcia edukacyjne, podczas którego uczyła się różnych przysówek góralskich. Uczniowie brali udział w różnych grach sportowych. W pamięci wszystkich na długo utkwił wieczór integracyjny z

ła okazję obejrzeć wiele pamiątek związanych z życiem i działalnością przyszłego papieża. Wśród eksponatów są tu fotografie rodzinne, kopie świadectw szkolnych małego Karola, dokumenty z kolejnych etapów jego życia, a nawet narty, plecak i wiosło do kajaka, dowody turystycznych pasji słynnego wadowiczana. Młodzi podróżnicy zwiedzili również Bazylikę Ofiarowania NMP - miejsce chrztu Karola Wojtyły i obejrzeli gotycką chrzcielnicę w kaplicy Świętej Rodziny. Na placu przy tej Bazylice są płyty z napisami i datami pielgrzymek świętego rodaka. Przy płycie z napisem „Litwa 1993” nasza młodzież wykonała pamiątkowe zdjęcie.

Jeden dzień pobytu w Polsce został poświęcony zwiedzaniu Zakopanego – najwyższego położonego miasta w Polsce. Młodzież zwiedziła Dolinę Strążyską – najpiękniejszą dolinę reglową w Tatrach. Powędrowała na Polanę Strążyska, gdzie w dawnym szałasie pasterskim urządzone jest małe schronisko, a później poszła jeszcze pod północną ścianę Giewontu, gdzie wypływa wodospad Siklawica. Na trasie wycieczki znalazła się Wielka Krokiew – największa skocznia w

na Gubałówkę, gdzie roztacza się piękna panorama na Tatry, na jedyne góry w Polsce typu alpejskiego, największe w Polsce. Młodzież miała okazję zachwycać się fascynującymi widokami okolicy ze szczytu Gubałówki. Można było oglądać takie szczyty jak: Giewont – górę z krzyżem, najbardziej znaną górę w Polsce, symbol Zakopanego, Kasprowy Wierch, gdzie znajduje się najwyższe położone obserwatorium Meteo w Polsce, Czerwone Wierchy, które o tej porze roku rzeczywiście są czerwone, rośnie bowiem na tych szczytach trawa, która jesienią przybiera koloru rudego, stąd nazwa Czerwone Wierchy, Orla Perc, najtrudniejszy szlak w Polsce, z łańcuchami i drabinkami, na którym porusza się postępując sprzętem wspinaczkowym. Pogoda w ten dzień dopisała, wycieczka pozostawiła wiele wspaniałych wrażeń.

Uczestnicy wyprawy zapoznali się z Zawoją, wyjątkowym miejscem u stóp Babiej Góry oraz mieli wypad szlakiem górskim. Babia Góra to najwyższy szczyt w polskich Beskidach, a w całym kraju tylko Tatry są wyższe. Babia wznosi się na 1725 m. n.p.m. Charakteryzuje się niesamowicie zmiennym kli-

szczycie została odśpiewana piosenka o tej wyprawie. Wszystkim dopisywał dobry humor. Pogoda jak na kapryśną Babią również dopisała – nie było w ogóle wiatru, co zdarza się kilka razy do roku. Więc wszyscy mogli się w pełni nacieszyć jesienną aurą. Ze szczytu młodzież podążyła szlakiem czerwonym do schroniska na Markowych Szcz-

zespołem góralskim. Nie da się wyrazić słowami całej wdzięczności za cudowną podróż... Młodzież zawsze będzie cenić te chwile, bo one są najlepsze... To było niezwykle ciekawe doświadczenie. Ta podróż dostarczyła moc pozytywnych emocji. Była świetną nauką i zabawą.

Andrzej Aszkielowicz,
koordynator projektu

Uczniowie pragną serdecznie podziękować za gościnność Łukaszowi Trybale – dyrektorowi Ośrodka Wypoczynkowego Jodła w Zawoi. Za ogrom przekazanej wiedzy młodzież dziękuje wspaniałym przewodnikom: Wacławowi Frańkowi, Tomaszowi Urbańcowi, Małgorzacie Hodur. Słowa dziękczynienia są kierowane również pod adresem wszystkich opiekunów, którzy czuwali nad bezpieczeństwem młodych wycieczkowiczów. Dzięki tylu wspaniałych ludzi młodzież miała niezapomniany pobyt w Polsce.

Projekt „Kolonie dla dzieci i młodzieży szkolnej „W oczekiwaniu na Babiogórską jesień” został dofinansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

130. rocznica urodzin Tadeusza Romera, polityka, dyplomaty

Organizator pomocy dla uchodźców

Tadeusz Romer urodził się 6 grudnia 1894 r. w Antonoszu w guberni kowieńskiej. Pochodził z zamożnej rodziny ziemiańskiej i był synem Bronisława Antoniego Wychowywany, po przedwczesnej śmierci rodziców, w rodzinie Konstantego Przewłockiego.

W 1913 r. ukończył Gimnazjum św. Anny w Krakowie, w 1917 r. studia prawnicze i politologiczne w Lozannie i Fryburgu. W Szwajcarii był sekretarzem Szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce z siedzibą w Vevey. W tym dziele był bliskim współpracownikiem jego prezesa Henryka Sienkiewicza. Jesienią 1919 r. został osobistym sekretarzem Romana Dmowskiego, wziął udział w konferencji wersalskiej, następnie został sekretarzem I klasy polskiego poselstwa w Paryżu. Od 1921 r. pełnił funkcję radcy MSZ w Warszawie, później został awansowany na kierownika i naczelnika Wydziału Zachodniego w departamencie polityczno-eko-

onomicznym. W 1928 r. wysłany na placówkę do Rzymu jako radca poselstwa (później ambasady) we Włoszech. Z tego stanowiska w

lutym 1935 r. został mianowany posłem w Portugalii. Od 1937 r. ambasador rządu II Rzeczypospolitej w Japonii, a od 1939 roku ambasador rządu RP na uchodźstwie. We wrześniu 1941 roku, po zerwaniu przez Japonię stosunków z polskim rządem, Romer zlikwidował placówkę w Tokio i 1 listopada 1941 roku przeniósł się

na polecenie japońskiego rządu z rodziną i personelem do okupowanego przez Japończyków Szanghaju, gdzie kierował dyplomatyczną misją specjalną.

W Japonii pomagał polskim uciekinierom docierającym tam przez Władywostok, głównie Żydom, którzy przyjechali z Litwy na podstawie wiz wystawionych przez Chiune Sugiharę i polski wywiad. Po przeniesieniu do Szanghaju, kontynuował te działania rozstrząsając opiekę nad 946 polskimi obywatelami wydalonymi z Japonii do Szanghaju. W większości byli to polscy Żydzi, których umieszczono na terenie miejscowego getta w północnej części miasta (tzw. mały Wiedeń). Z powodu zawieszenia połączeń okrętowych pomiędzy Szanghajem a innymi portami na świecie, wielu z tych ludzi nie mogło opuścić miasta, pomimo posiadania wiz do Palestyny i krajów Ameryki. Aby wesprzeć polskich obywateli, Romer założył w Szanghaju polską organizację, tzw. Radę Opiniodawczą, a tak-

że kasę samopomocową i sąd. Pomógł również zorganizować kształcenie oraz zajęcie zarobkowe dla polsko-żydowskiej ludności w szanghajskim getcie, liczącej łącznie ok. 2100 osób. Przed opuszczeniem miasta, Romer zorganizował za zgodą japońskich władz okupacyjnych organizację Zarząd Główny Związku Polaków w Chinach, która miała kontynuować te działania.

Romer odpłynął z Szanghaju w sierpniu 1942 roku w ramach wymiany dyplomatów państw zachodnich na dyplomatów japońskich. Także w czasie drogi do Anglii, a następnie w drodze na placówkę do ZSRR, kontynuował starania o przyznanie wiz polskim Żydom w Szanghaju. Polską placówkę w Kujbyszewie (gdzie znajdowała się siedziba władz ZSRR w czasie wojny) obejmował po dymisji Stanisława Kota) od jesieni 1942 r. do wiosny 1943 r. W ZSRR był rzecznikiem praw deportowanych przez NKWD na Syberię, do Arktyki i Azji Środkowej obywateli

polskich, sprzeciwiając się decyzji sowieckiej o pozbawieniu ich polskiego obywatelstwa. W Kujbyszewie odpowiedział w imieniu Rządu Rzeczypospolitej na notę Mołotowa zrywającą jednostronnie stosunki dyplomatyczne pomiędzy ZSRR a Polską w związku z wykryciem grobów katyńskich.

Po zakończeniu misji w ZSRR (kwiecień 1943 r.) był pełnomocnikiem rządu RP na Bliskim Wschodzie. Od 14 lipca 1943 r. do 24 listopada 1944 r. był ministrem spraw zagranicznych w rządzie Stanisława Mikołajczyka.

Od 1945 r. przebywał na emigracji, najpierw w Londynie, później w Kanadzie, gdzie pracował na McGill University. Był prezesem Polskiego Instytutu Naukowego w latach 1963–1978.

Zmarł 23 marca 1978 r. w Montrealu. Pochowany został na Cimetière Saint-Sauveur w Quebecu

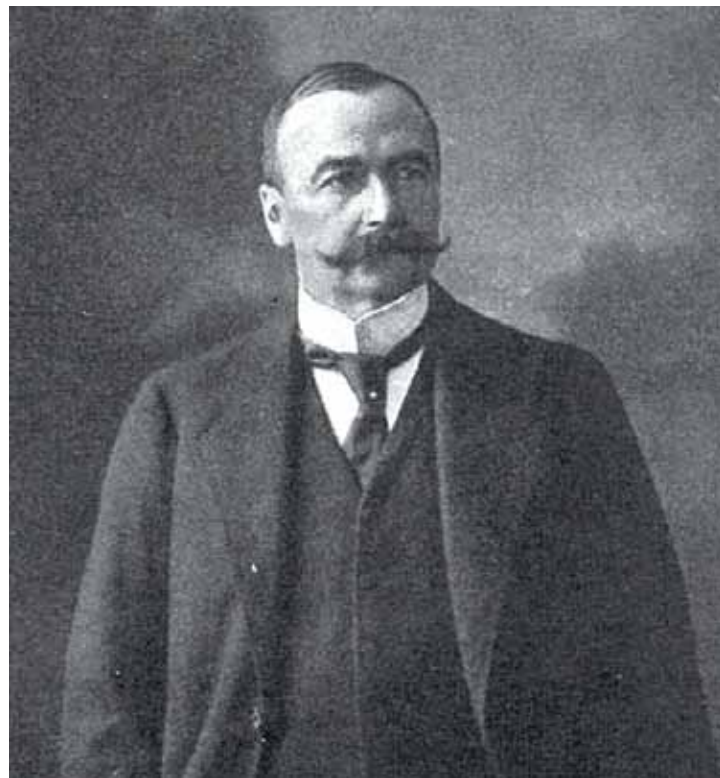
Opr. Jan Lewicki
Na podstawie
pl. wikipedia.org

160. rocznica urodzin Aleksandra Meysztowicza, ziemianina, działacza społecznego i politycznego

Konserwatysta ze środowiska „żubrów wileńskich”

Aleksander Meysztowicz urodził się 8 grudnia 1864 r. w Pojościu k. Poniewieża. Pochodził z rodziny wywodzącej się od księcia Mendoga. Gimnazjum kończył w Wilnie, następnie studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1900-1904 stał na czele Towarzystwa Rolniczego Kowieńskiego i Kowieńskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia. W 1904 r. przewodził delegacji ziemian litewskich, która złożyła wieniec pod pomnikiem carycy Katarzyny w Wilnie, za co dwór nagrodił go tytułem kamerjunkra, a wileńska ulica ochrzcila mianem „kataryniarza”.

Został wybrany z guberni kowieńskiej do rosyjskiej Rady Państwa, w latach 1909-1917

mieszkał w Petersburgu, działając w Komitecie Narodowym Polskim. Od 1917 r. był prezesem Wileńskiego Banku Ziemińskiego i głównym reprezentantem ziemian kresowych w Stronnictwie Narodowo-Zachowawczym. Po odrodzeniu państwa polskiego pracował nad zjednoczeniem wszystkich konserwatystów w jedną ogólnopolską organizację. W listopadzie 1918 r. wszedł w skład tymczasowych władz tworzonego w Krakowie Stronnictwa Budowy Zjednoczonej Polski.

W latach 1921-1922 stanął na czele Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej (tzn. jej premiera). Odegrał jedną z kluczowych ról w procesie przyłączenia Wileńszczyzny do Polski, co ostatecznie nastąpiło w kwietniu 1922 r. Należał do konserwatywnego środowiska

„żubrów wileńskich” – ziemian kresowych związanych z redakcją „Słowa” kierowaną przez Stanisława Cata-Mackiewicza i rywalizującą z endeckim „Dziennikiem Wileńskim”.

Wraz z grupą „żubrów” poparł zamach majowy i – uzyskawszy zapewnienie o spowolnieniu reformy rolnej i świadczeń socjalnych oraz likwidacji komunistycznych organizacji działających pod płaszczykiem aspiracji mniejszościowych – objął tekę Ministra Sprawiedliwości i Naczelnego Prokuratora RP w rządach Józefa Piłsudskiego i Kazimierza Bartla (od 2 października 1926 r. do 22 grudnia 1928 r.)

W 1933 r. został mianowany tajnym szambelanem papieża Piusa XI. Po wybuchu wojny wyjechał do Włoch. Zmarł w Rzymie 14 lutego 1943 r.

95. rocznica śmierci Napoleona Rouby, dziennikarza i krytyka literackiego

Autor „Przewodnika po Litwie i Białejrusi”

Napoleon Rouba urodził się w 1860 r. w Dziewieniszkach. Po ukończeniu gimnazjum w Wilnie wyjechał do Warszawy, aby na tamtejszym Uniwersytecie studiować na Wydziale Prawa. Nie mógł się kształcić w Wilnie, ponieważ zaborca zamknął Uniwersytet Wileński. W 1890 r. był współzałożycielem wileńskiego Tajnego Towarzystwa Oświaty

Narodowej. Pięć lat później powrócił do Wilna na stałe.

Był współpracownikiem czasopism ukazujących się w Wilnie i Warszawie, autorem recenzji teatralnych, sprawozdań, felietonów i reportaży. Od 1905 r. przez dziesięć lat pracował w redakcji „Kuriera Litewskiego”, był redaktorem wydań i redaktorem odpowiedzialnym za całość kształtu publikacji. Napisał dwie powieści

– w 1896 r. ukazała się w Wilnie *Stryjowa spuścizna*, a pięć lat później w Krakowie *Żywisko litewskie*. Był wybitnym znawcą młodości Adama Mickiewicza, dzięki docieklivosti i badaniom literackim udało mu się ustalić wiele faktów, które zawarł w napisanej w 1898 r. książce *Śladami Wieszcza*. W 1909 r. napisał *Przewodnik po Litwie i Białejrusi*, będący alfabetycznym wyka-

zem obiektów geograficznych, które znajdowały się na terenie sześciu sąsiadujących ze sobą guberni. Była to pierwsza tego typu publikacja. Jego żoną była Antonina z Kowzanów. Miał z nią pięcioro dzieci: Michała – artystę malarza, Józefa – architekta, Kazimierza, Mariana i Krystynę. Zmarł 11 grudnia 1929 r. w Wilnie. Pochowany został na Cmentarzu Bernardyńskim.

Zabawa dla seniorów w Kowalczukach

„W srebrnym wirze”

Benjamin Franklin powiedział: „Nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu”. Z tym twierdzeniem zgodzą się ci, którzy 29 listopada przybyli do filii Centrum Kultury w Kowalczukach.

Tego dnia odbyła się tam zabawa dla seniorów pod hasłem „W srebrnym wirze”.

Przybyłych gości serdecznie przywitała administrator placówki kulturalnej, Wilią Nowicka. Wyraziła

Biało-czerwone smaki w Wesołowie

Promocja polskiej kultury i tradycji

W Szkole-Wielofunkcyjnym Centrum w Wesołowie odbyło się kulinarne spotkanie dla najmłodszych w ramach projektu „Kolorujemy Polskę – Malujemy Niepodległą Polskę”, realizowanego przez Centralną Bibliotekę Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Dzięki wsparciu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego ze środków Ministra Edukacji Narodowej dzieci z „zerówki” Gimnazjum im. Św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu wraz z wychowawczynią Katarzyną Šukevičienė, z grupy „Misiaki” Szkoły-Wielofunkcyjnego Centrum w Wesołowie pod opieką Renaty Moroz oraz z Filii Nauczania Początkowego w Pikieliskach z Wioletą Rumiancewą miały okazję wziąć udział w warsztatach i poznać nietradycyjne smaki kulinarne.

Podczas zajęć najmłodszy przygotowali biało-czerwone kompozycje: układali ryż oraz kosztowali galaretki w narodowych barwach i kształtach. Warsztaty nie tylko rozwijały kreatywność dzieci, ale też były świetną okazją do poszerzenia wiedzy z zakresu polskich symboli i ich znaczenia. Pod koniec wydarzenia wszyscy uczestnicy otrzymali drobne pamiątki.

Spotkanie to było częścią projektu promującego polską kulturę i tradycję wśród młodych Polaków na Litwie. W przyjaznej i radosnej atmosferze podczas wspólnej zabawy dzieci zdobywały i utrwalały wiedzę o Polsce i jej symbolach.

Centralna Biblioteka Samorządu Rejonu Wileńskiego

radość z licznego przybycia seniorów, którzy zdecydowali się wziąć udział w tym spotkaniu integracyjnym, i życzyła wszystkim dobrej oraz wesołej zabawy.

Przed licznie zgromadzoną publicznością wystąpił zespół „Przyjaciółki”, a także Koło Miłośników Tradycji Wileńskich i Wiejskich. W programie znalazły się również występy zespołu „Mickunianka” wraz ze Stanisławą Narkiewicz, członkinią Klubu Seniorów w Mickunach. Zespoły zaprezentowały najpiękniejsze piosenki ze swojego

bogatego repertuaru, wprowadzając wszystkich w znakomity nastrój. Dodatkowo, Stanisława Narkiewicz oczarowała gości recytacją przepięknych wierszy.

Organizatorzy przygotowali także loterię, w której seniorzy mieli szansę wylosować wspaniałe prezenty. Seniorzy razem z zespołem śpiewali piosenki, a wielu z nich, zapominając o codziennych troskach, oddało się tańcom. Wszyscy bawili się znakomicie.

Największą wartością wieczoru była jednak integracja. Spotkanie

stało się świetną okazją, by seniorzy z różnych zakątków gminy Kowalczuki mogli porozmawiać przy filiżance kawy lub herbaty. Był to czas na wspomnienia, rozmowy o minionych latach, a także na wymianę pomysłów i planów na przyszłość.

Zabawa i wspólne tańce pokazały, jak wiele energii drzemie w naszych seniorach. W cudownych nastrojach spędzili wspólnie czas do późnych godzin wieczornych.

Organizatorem zabawy była filia w Kowalczukach Centrum Kultury w Rudominie.

Nie umiera ten kto trwa w sercach i pamięci naszej
W trudnej chwili łączymy się w bólu z Zofią KUNCEWICZ z powodu utraty siostry śp. Reginy Subocz, byłej chórzystki zespołu „Wilia”.
 Przekazujemy najgłębsze wyrazy współczucia Rodzinie i wspieramy naszą modlitwą.
 Klub Weteranów „Wili”

Polski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Wilnie wyraża współczucie z powodu śmierci dr. Mariana GRYGOROWICZA, byłego prezesa Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie, najbliższym i znajomym, którzy Go znali i z Nim obcowali. Niech pamięć o nim trwa wśród ludzi i wiecznie w Bogu.

Prof. rektor Ryszard Kuźmo, zarząd i słuchacze PUTW

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą” (Ks. Jan Twardowski)
Łączymy się w bólu i smutku oraz składamy wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i Bliskim z powodu odejścia do wieczności Mariana GRYGOROWICZA – wieloletniego Prezesa Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie. Dobry Jezu, a nasz Panie, daj Mu wieczne spoczywanie.
 Zarząd i słuchacze PUTW w Sołecznikach

Człowiek, który zostaje w pamięci ludzkiej, żyje wiecznie
Łączymy się w bólu i smutku oraz składamy wyrazy głębokiego współczucia i serdecznego wsparcia Rodzinie i Bliskim Mariana GRYGOROWICZA, byłego wieloletniego prezesa Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie z powodu Jego odejścia do wieczności.
 Dobry Jezu, a nasz Panie, daj Mu wieczne spoczywanie.

Słuchacze Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie

VKC VILNIUS KULTŪROS CENTRAS

POLSKI ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY
PIEŚNI I TAŃCA

WILIA

ZAPRASZA NA KONCERTY NOWOROCZNE
O GODZ. 13 I 17

28 GRUDNIA 2024 r.
Dom Kultury Polskiej w Wilnie
(ul. Naugarduko 76, Wilno)

Bilety: sekretariat DKP (pokój 203), I-V, 10:00 - 18:00, tel. +370 523 33663 info: +370 656 03174

WILNO TVP WILNO WILNOLITKA.IT Nasza Gazeta KURIER WILNIEŃSKI ZW LRT MATIMAS

TEATR KLASYCZNY POLSKIEJ

REŻYSERIA
JERZY ZELNIK

Król i caryca

7.12.24
GODZ. 16.00
CENTRUM KULTURY W SOLECZNIKACH

DOFINANSOWANO PRZEZ INSTYTUT ROZWOJU
JĘZYKA POLSKIEGO IM. ŚWIĘTEGO MAKSYMILIANA
MARIII KOLBEGO ZE ŚRODKÓW MINISTRA EDUKACJI

Z całego serca

* „Zadowolenie ze swojego życia jest największym i najpewniejszym bogactwem”. (Cyceron)

Z okazji 45. Urodzin **Małgorzacie JUSZKIEWICZ** życzymy dobrego zdrowia, pogodnych dni, pełnych ciepła i radości, szczęścia, realizacji planów, spełnienia najskrytszych marzeń, wielu łask Bożych. Życzymy aby to wszystko, co jest dobre i piękne w Twoim życiu, pozostało na zawsze z Tobą.

**Mama Czesława, córka Patrycja
oraz siostra Bożena z rodziną**

* Z okazji chlubnego jubileuszu Urodzin szanownej **Helenie ZAJĄCZKOWSKIEJ** przesyłamy wiązaną serdecznych życzeń: zdrowia krzepkiego, serdeczności tyle, ile serce udźwignie, moc radości z każdego dnia, szacunku i miłości od ludzi, którzy Cię otaczają, a szczególnie od najbliższej rodziny. Dziękujemy za to, że jesteś z nami. Życzymy Ci nadal być aktywną, pomysłową i dzielną w codziennym życiu. Niech Cię Bóg błogosławi, a Matka Miłosierdzia czuwa nad Tobą we dnie i nocy.

Kółko Żywego Różańca w Czeranach

Samorząd rozszerza programy motywacyjne dla lekarzy

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła rozporządzenie dotyczące środków motywacyjnych, które pomogą rozwiązać problem braku lekarzy. Obejmuje ono trzy podstawowe obszary finansowania: kompensowanie wynagrodzeń dla lekarzy rodzinnych, kompensowanie kosztów studiów stacjonarnych oraz wypłatę dodatków dla lekarzy rezydentów.

Celem tej decyzji jest zapewnienie wystarczającej liczby specjalistów medycznych w instytucjach opieki zdrowotnej rejonu wileńskiego, poprawa efektywności systemu opieki zdrowotnej oraz zachęcenie większej liczby mieszkańców do korzystania z usług instytucji opieki zdrowotnej w rejonie wileńskim.

„Rejon wileński, podobnie jak cały kraj, stoi przed problemem braku lekarzy, co ma bezpośrednio wpływać na zdrowie i jakość życia miejscowej ludności. Można zauważyć tendencję, że coraz więcej lekarzy zbliża się do wieku emerytalnego lub już go osiągnęło. Dlatego staramy się rozwijać strategie przyciągania i zatrzymywania lekarzy. Zatwierdzając odpowiednie plany motywacyjne, mamy nadzieję nie tylko przyciągnąć młodych specjalistów, ale także zwiększyć motywację obecnych lekarzy do pracy w rejonie wileńskim” – mówi Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Według mera właściwe wprowadzenie tych działań stworzy bardziej atrakcyjne środowisko dla pracowników służby zdrowia. W efekcie poprawi się dostępność usług medycznych i zostanie zapewniona wyższa jakość opieki zdrowotnej dla pacjentów, co też zachęci większą liczbę mieszkańców rejonu do korzystania z usług placówek medycznych rejonu wileńskiego.

Działania promocyjne obejmują następujące kierunki:

Lekarzom rodzinnym, tworzącym nowe rewiry, przez rok wypłacane jest średnie miesięczne wynagrodzenie.

Studentom uniwersytetu jest kompensowany koszt studiów rezydenckich, jeśli znajdują się one na liście specjalności, w przypadku których prognozuje się zapotrzebowanie na lekarzy.

Lekarzom rezydentom jest wypłacany dodatkowy 15 proc. dodatek do wynagrodzenia bazowego.

Działania przewidziane są w dokumentach strategicznych i budżecie samorządu. Na finansowanie programów na lata 2025 – 2027 z budżetu samorządu planuje się przeznaczyć 75 tys. euro.

Obecnie w przychodni rejonu wileńskiego brakuje neurologa, kardiologa, endokrynologa, gastroenterologa, okulisty, dermatologa-wenerologa, natomiast w przychodni w Niemenczynie brakuje jednego lekarza rodzinnego.

(S-3575)

Organizacja pożytku publicznego Przychodnia Rejonu Wileńskiego (al. Laisvės 79, Wilno (kod przedsiębiorstwa 124246958) ogłasza otwarty przetarg na sprzedaż zbędnego i nieużywanego mienia.

Warunki przetargu podane są na stronie www.vrcp.lt. Przetarg odbędzie się 6 grudnia 2024 r. o godz. 10.00 w siedzibie organizacji pożytku publicznego Przychodni Rejonu Wileńskiego, pokój 305 (w sali na III piętrze, al. Laisvės 79, Wilno).

(Zam. 13400)

„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci” (W. Szyborska)

Ubolewamy i składamy wyrazy głębokiego współczucia **Andrzejowi KOŁOSOWSKIEMU** z powodu śmierci Ojca. Ból i smutek po stracie tak bliskiej osoby niech złagodzi prawda, że nie umiera ten, który pozostaje w sercu bliskich.

Zespół redakcyjny „Tygodnika Wileńszczyzny”

Lekkoatleci roku

Reprezentant Botswany Letsile Tebogo oraz startująca w barwach Holandii Sifan Hassan zostali uznani lekkoatletami roku w plebiscycie światowej federacji World Athletics. Na igrzyskach w Paryżu Tebogo został pierwszym afrykańskim sprinterem, który zdobył tytuł mistrza olimpijskiego w biegu na 200 metrów. Z kolei urodzona w Etiopii Hassan w ciągu dziesięciu dni zdobyła trzy medale: brązowe na 5000 i 10000 metrów oraz złoty w maratonie.

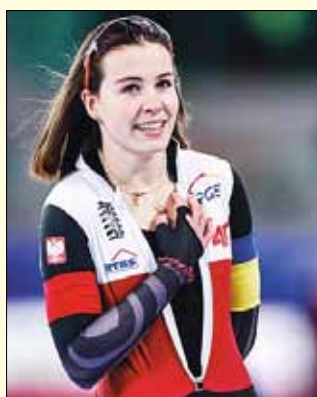
Awans Kawy

Katarzyna Kawa, która dotarła do finału challengerów WTA w Buenos Aires, awansowała o 50 pozycji – na 247. – w najnowszej edycji rankingu tenisistek. W czołówce nie doszło do żadnych zmian – wciąż prowadzi Białorusinka Aryna Sabalenka, a druga jest Iga Świątek. W niedzielnych finałach w stolicy Argentyny Kawa przegrała z wyżej notowaną Egipcjaną Mayar Sherif 3:6, 6:4, 4:6.

Kubacki dopiero 10.

Dawid Kubacki zajął dziesiąte miejsce w konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich w fińskiej Ruue. To najlepszy rezultat polskiego skoczka w sezonie. Zwyciężył Niemiec Andreas Wellinger.

Panczenistki na podium

Kaja Ziomek-Nogal zwyciężyła, a Andżelika Wójcik była trzecia na dystansie 500 m podczas zawodów Pucharu Świata w łyżwiarstwie szybkim w Pekinie. Polki, także z Karoliną Bosiek w składzie, w sprincie drużynowym zajęły drugie miejsce.

Pierwsze triple-double Francuza

Koszykarze San Antonio Spurs, wciąż bez pauzującego z powodu kontuzji od prawie miesiąca Jeremy'ego Sochana, pokonali na wyjeździe Sacramento Kings 127:125 w lidze NBA. Bohaterem gości był Francuz Victor Wembanyama, który zdobył 34 punkty, miał 14 zbiórek i 11 asyst. To pierwsze triple-double utalentowanego 20-latkę w tym sezonie, a trzecie w karierze.

Historyczny awans Polek do piłkarskich mistrzostw Europy

Najlepszy na świecie prezent

Polskie piłkarki w Wiedniu wygrały z Austrią 1:0 (0:0) w rewanżowym meczu decydującej rundy baraży o Euro 2025. Zwycięskiego gola strzeliła Ewa Pajor, która we wtorek obchodziła 28. urodziny. Biało-czerwone pierwszy raz w historii awansowały do mistrzostw Europy.

Seniorska reprezentacja kobiet jeszcze nigdy w historii nie uczestniczyła w mistrzostwach Europy. Polskie piłkarki stały zatem przed wielką szansą, gdyż miały jednobramkową zaliczkę i do awansu wystarczył im remis. W pierwszym spotkaniu w Gdańsku biało-czerwone wygrały 1:0 po голу Natalii Padilli-Bidas. Polki mierzyły się z Austriaczkami już po raz czwarty w tym roku. W Lidze Narodów dwukrotnie przegrały 1:3, ale jesienią prezentują znacznie lepszą formę.

Biało-czerwone mogły objąć prowadzenie w ósmej minucie. Strzał Padilli-Bidas został obroniony przez Manuellę Zinsberger, a dobitka Eweliny Kamczyk trafiła w boczną siatkę. Polki grały wysokim pressingiem i atakowały rywalki już na ich połowie. Następnie Eileen Campbell uderzyła zza pola karnego, lecz Kinga Szemik interweniowała bez problemu. W 35. min. Martyna Wiankowska wrzuciła piłkę z autu do czekającej w polu karnym Ewy Pajor, która trafiła w boczną siatkę. Później Austriaczki zyskały przewagę, ale strzał z dystansu Vereny Hanshaw był niecelny. Bramkarka Szemik uratowała polski zespół, gdy obroniła

Ewa Pajor, zdobywczyni jedynej bramki, przypiętowała awans w dniu swoich urodzin

strzał Eileen Campbell z bliskiej odległości. Austriaczki wciąż napierały, a kolejną dobrą okazję zmarnowała Lilli Purtscheller.

Druga połowa zaczęła się od niecelnego strzału Campbell. W odpowiedzi Martyna Wiankowska główkowała po rzucie różnym. Później Campbell próbowała wkręcić piłkę do bramki z rzutu różnego, ale Szemik skutecznie piąstkowała. W 58. min. Tanja Pawollek zdecydowała się na strzał z dystansu, który okazał się zbyt mocny i niecelny. Po chwili Campbell uderzyła głową po rzucie różnym. Bardzo groźny był strzał Lilli Purtscheller, gdy piłka przeleciała tuż obok słupka. Ewelina Kamczyk w 70. min. dośrodkowała

do wbiegającej w pole karne Klaudii Jedlińskiej, która oddała niecelny strzał głową. Później Szemik dobrze interweniowała po uderzeniu Laury Feiersinger.

Pod koniec meczu Verena Hanshaw przymierzyła w lewy górny róg bramki, ale Szemik była dobrze ustawiona. W doliczonym czasie Austriaczki nacierały ze zdwojona siłą, ale nie strzeliły gola, który doprowadziłby do dogrywki. Decydujący cios zadały natomiast Polki, które przeprowadziły zabójczy kontratak. Zwycięską bramkę zdobyła Pajor, obchodząca 28. urodziny.

– Moim marzeniem i celem zawsze był awans na duży turniej z reprezentacją Polski. To najszczer-

śliwszy dzień w mojej karierze – powiedziała Pajor. – To coś pięknego i niesamowitego. To najlepszy prezent na świecie, że mogę być tutaj w tym dniu, z tą niesamowitą drużyną, wygrać mecz i cieszyć się z tego, że awansowałyśmy na mistrzostwa Europy. Cała ta drużyna i sztab na to zasłużyła – oznajmiła napastniczka.

Przyszłoroczne mistrzostwa Europy potrwają od 2 do 27 lipca. Odbędą się na ośmiu stadionach w Szwajcarii. W turnieju weźmie udział 16 drużyn: Szwajcaria, Włochy, Hiszpania, Francja, Niemcy, Holandia, Dania, Anglia, Islandia oraz siedem zespołów, które awansowały po barażach, w tym Polska. Losowanie grup odbędzie się 16 grudnia.

Awans Polek po zwycięstwie nad Hiszpanią do rundy zasadniczej

Słodki rewanż biało-czerwonych

Polska pokonała w Bazylei Hiszpanię 26:23 (14:12) i awansowała do rundy zasadniczej w mistrzostwach Europy piłkarek ręcznych, których współorganizatorami są Austria, Węgry i Szwajcaria.

W mistrzostwach Europy 2022 Polki pokonały Hiszpanki, ale wówczas wygrana nie zapewniła im awansu do dalszej fazy turnieju. Biało-czerwone na tym samym etapie kolejnego Euro ponownie zmierzyły się „Las Guerreras”. Rywalkom wystarczył remis, aby zameldować się w drugiej rundzie i przenieść się do węgierskiego Debreczyna.

Hiszpanki już w pierwszej akcji zdobyły prowadzenie. Było to konsekwencją prostych błędów, jakie zespół Arne Senstada popełniał na początku meczu w ataku. Gol z lewego skrzydła Darii Michalak i obroniony rzut karny przez Adriannę dały nadzieję. Polkom straty pomogła odrobić gra 7 na 6 po wycofaniu bramkarki. Na prowadzenie po indywidualnej akcji wyprowadziła Magdalena Drażyk (5:4). Rywalki też popełniały błędy, zwłaszcza rozgrywająca Danila So Delgado, ale pusta bramka była dla nich dość łatwym łupem. Z okazji skorzystała m.in. bramkarka Nicole Wiggins.

Prowadzenie biało-czerwonych 8:5 wymusiło na trenerze Ambrosie Martinie wzięcie przerwy na żądanie. Polki w defensywie zaczęły grać niemal bez zarzutu, w ataku zmienność pozycji też robiła swoje. Czterobramkowa przewaga nie gwarantowała jeszcze końcowego sukcesu. Hiszpanki stosunkowo szybko zdobyły kontaktową bramkę. Odpowiedź była równie błyskawiczna.

Złą wiadomością była czerwona kartka dla Pauliny Uścińowicz za trafienie w twarz rzucającej rywalki. Po chwili Aleksandra Olek, za złą zmianę, też osłabiła drużynę kolejną 2-minutową karą. Polki dużo ryzykowały, co w pierwszej połowie przyniosło im prowadzenie 14:12. Hiszpanki w trzecim występie w turnieju straciły najwięcej goli do przerwy.

Po zmianie stron Drażyk nie wykorzystała rzutu karnego. Hiszpanki dużo „pomagały”, popełniając proste błędy. Aleksandra Rosiak nastawiła celownik i często z powodzeniem z tego korzystała. Kapitan Monika Kobylińska też powiększała strzelecki dorobek. Właśnie tego w przedmeczowych rozmowach obawiały się Iberyjki. Szczęście dopisywało między słupkami Barbarze Zimie, która obroniła rzut rywalki w ekwilibrystyczny sposób z pomocą poprzeczki.

Polki pokonały Hiszpanki i to był rewanż za niesportową postawę zawodniczek z Półwyspu Iberyjskiego, które w 2022 roku zachowały się nie fair i specjalnie oddały piłkę Niemkom i otwarcie cieszyły się, gdy rywalki zdobyły bramkę, która dała awans również przeciwniczkom

Ostatni kwadrans biało-czerwone rozpoczęły z zaliczką sześciu trafień. Dalej preferowały wariant z pustą bramką. Zdenerwowany Martin poprosił o kolejny czas. Hiszpanki o połowę zmniejszyły straty. Zespół Senstada zakończył sześć minut gry bez gola. Potrójne osłabienie Polek w 55. minucie, przy stanie 23:18, pozostawiało rywalkom uchylone drzwi do awansu. Nerwy wkrały się w szeregi obu drużyn. Emocje były jeszcze większe. Polki obroniły przewagę w dramatycznych okolicznościach.

Taniec radości biało-czerwonych na środku boiska oznaczał awans do drugiej rundy Euro po raz pierwszy od 2014 roku.